

Megszigorították a kábítószer- rek elleni törvényjavaslatot

Bucuresti-Bukarest, febr. 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Annak idején országos botrányra lett a kábítószer-
nek Bukarestben kirobbant ügye, amelynek fejleményeit az Uj Kelet akkoriban részletesen ismertette. A vehemens bu-
karesti sajtókampány, amely ebben az ügyben megindult, arra készítette a kor-
mányt, hogy erélyes intézkedésekkel aka-
dályozza meg a kábítószer terjeszté-
sét és importálását. A közegészségügyi
minisztérium törvénytervezetet dolgozott
ki ebben az ügyben, amely megfogal-
mazása után azonnal a törvénytestüle-
tek mellett működő törvényhozó tanács
elő került.

A javaslat a törvényhozó ta-
nács előtt

A törvényhozó tanács ma bocsátotta nyilvánosságra az Inculet miniszter által előterjesztett javaslatnak a bizottság által alaposan kiegészített szövegét. A törvényhozó tanács érdekes kommentárral vezeti be a kábítószer elleni törvényt, amelyben rámutat arra, hogy a közegészségügyi minisztérium milyen intézkedéseket mulasztott el kilitásba helyezni az általa megfogalmazott törvénytervezetben. A törvénytervezet végleges megfogalmazásában szigorú rendelkezéseket ír elő, különösen a kábító-
szer ügynökök ellen, akik bárhol és bár-
melyen mennyiségben ajánlatokat tesz-
nek a kábítószer vásárlására, vala-
mint súlyos büntetéseket ró azokra is,
akik tudatosan hamis orvosi bizonyít-
vány alapján vásárolnak, vagy adnak el
kábítószerket.

A törvényhozó tanács szigorít

Az új törvényjavaslat, amely rövidesen parlament elé fog kerülni, öt cik-
kelyt tartalmaz. A törvényjavaslat eb-
ben a formájában sokkal szigorubb,
mint az, amely Inculet miniszter szer-
kesztésében elhagyta az igazságügyi mi-
nisztériumot. Az első cikkely azokra vo-
natkozik, akik a közegészségügyi mi-
nisztérium aprobálása nélkül árusíta-
nak, gyártanak, importálnak, vagy
közvetítenek kábítószerket.

A cikkely 1-2 évig terjedő börtön-
büntetést és 10 ezertől 20 ezer lejjig ter-
jedő pénzbírságot ró rá azokra, akik ezt
a kihágást elkövetik. Azokat a törvé-
nyes felhatalmazott elárúsítókat, akik
tudatosan hamis orvosi bizonyítványok
alján adnak ki kábítószerket, vala-
mint azokat, akik bármilyen uton, de
nem közegészségügyi okokból kábítószerket
szereznek be, hat hónaptól egy évig
terjedő börtönbüntetésre és 10 ezer lej
bírságra ítélik. Azokat, akik meg-
könyvitik a kábítószer beszerzését,
akár magánosok, akár erre a célra alak-
ított társaságok számára, három hónap-
tól hat hónapig terjedő börtönbüntetésre
és 1000-5000 lejjig terjedő pénzbün-
tetésre ítélik.

Butor

vásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat

Marosvásárhelyre
(Tg. Mures) és tekintse meg

Székely és Réti

Erdélyiresi Butorgyár Rt, hatalmas raktárait.

Bösendorfer, Stingl, Wirth, Hoffmann

zongora és pianó
gyárak képviselői.

Hittéképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek

Az orvosokat és gyógyszerészeket,
akik akár egyetértésben, akár egymástól
függetlenül tiltott uton kábítószerket
hoznak forgalomba, két hónaptól egy

évig terjedő börtönbüntetésre és 10-30
ezer lejjig terjedő pénzbírsággal sújtja.

Azok, akik a törvény megjelenésének
pillanatában tiltott uton szerzett kábító-
szereket tartanak őrizetben, hat hó-
naptól egy évig terjedő börtönmre és
10 ezer lejtől 20 ezer lejjig terjedő pénz-
büntetésre ítélandók.

A többi cikkelyekben a törvényhozó-
testület felsorolja azokat a vegyülete-

ket, amelyeket a közegészségügyi minisz-
térium kábítószernek deklaráll és
amelyeket annak idején már részletesen
közöltünk.

A harmadik és negyedik cikkelyben
a törvényjavaslat megállapítja, hogy a
kábítószer ügyében elkövetett kihágá-
sokat polgári hatóságok fogják elbírálni.
Ezt az Uj Kelet annak idején is-
mertette.

A nemzeti parasztpárt arra számít, hogy a bukaresti gyűlés után megbu- kik, a gyulafehérvári gyűlés után pedig lemond a kormány

A régenstanács elé terjeszti a nemzeti parasztpárt az ország helyzetéről szóló
összes iratait. Lupu lemondásával fenyegetődzött, ha nem zárják ki Vaidát a
parlamentből

A nemzeti parasztpárt vezéreinek kizárása miatt végsőkéig feszült a helyzet

Bucuresti-Bukarest, február 15. Az el-
lenzék vezéreinek a parlamentből való
kizárása miatt a politikai helyzet elérte
a maximális feszültséget. Az összes la-
pok élénken kommentálják Vaidának és
fársainak a parlamentből történt kizá-
rását és arra hivatkoznak, hogy ezzel az
akcióval betelt a pohár. A liberális párt-
nak sikerült Erdélyt és Bánátot, amely-
nek amugy sincsenek megfelelő számu
képviselői a parlamentben, vérig sérte-
ni. A lapok szerint, a kizárás külföldön
is nagy visszhangot keltett és a „Viito-
tul” máris azzal vádolja a nemzeti pa-
rasztpártot, hogy a külföldi hangulatot
az ellenzék akciója provokálta.

Maniu egyébként ma délelben Mária ki-
rálynéhoz volt hivatalos ebédre. Az ebé-
den részt vett Burileanu is, a nemzeti
bank kormányzója, aki személyes barát-
ja Gogának és Averescunak. Politikai
körökben élénk kommentárokat fűznek
az ebédhez.

A „Lupta” jelentése szerint a nemzeti
parasztpárt végrehajtóbizottsága elhatá-
rozta, hogy a régenstanács elé terjeszti
a párt összes iratait, hogy kellő felvilá-
gosítást adjon az ország igazi közvéle-
ményéről. Együttal elhatározta a párt,
hogy a bukaresti nagygyűlést március
11-én, a gyulafehérvári országgyűlést pe-
dig március 18-án, vagy 25-én fogják
megtartani. A lap hozzát teszi, hogy a
nemzeti parasztpárt arra számít, hogy a
kormány már a bukaresti népgyűlés
után megbukik, lemondását pedig a gyu-
lafehérvári gyűlés alkalmával fogja be-
adni.

Az „Adeverul” megcáfolja azt a hírt,
hogy Maniu audienciát kér a régensta-
nácstól.

A régenstanács egyébként ma kihall-
gatáson fogadta Bratianu Vintilát, aki
jelentést tett a politikai ügyekről.

A „Lupta” Vajda kizárására vonatko-
zólag azt állítja, hogy a kormánypárt
Lupu miniszter presszójára szavazta
meg a 30 napos kitiltást, mert Lupu el-
lenkező esetben lemondással fenyegető-
zött. A kormány többi tagjai koncilian-
sabb magatartást kívántak. A lap hozzá-
teszi, hogy Lupu tárcájában a tegnapi
ülésre magával hozta lemondólevelét ar-
ra az esetre, ha nem kielégítően intéz-
nék el követelését.

Borcea nemzeti parasztpárti képviselőt hatvan napra ki- zárták a parlamentből

A kamara mai ülésén Manolescu
Strunga elnökölt. A kormány tagjai kö-
zül Duca, Argetoianu, Stelian Popescu,
Inculet és Cipaiianu vannak jelen.

Joanitescu tiltakozik az előző ülés
jegyzőkönyvének helytelen megfogalma-
zása ellen.

Argetoianu betérjeszti a gabonafélék
osztályozásáról szóló törvényjavaslatot,
míg Duca a nemzetközi opiumegyez-
mény ratifikálási javaslatát terjeszti elő.

D. R. Joanitescu a vascamegyei köz-
igazgatás ellen panaszkodik, majd kér-
dezi, miért kutatták át Racovitát Zsom-
bolyán, amikor az országból elutazott.

Duca kijelenti, hogy Joanitescu hang-
járja való tekintettel nem válaszol kérdé-
seire. Ilyen hang nem való a parla-
mentbe.

Colota tiltakozik a vascai közigazga-
tás ellen felhozott vádakkal szemben.

Ghica a besszarábiai nélkülözhető lakos-
ság számára segítséget kér.

P. Joanitescu interpellációt jelent be
egy 20 milliós kölcsön ügyében.

A kamara ezután megszavazza a cser-
novitzi konzervatórium számára létesít-
endő alapról szóló törvényjavaslatot to-
vábbá a belső hajózás szabályozását il-
lelő nemzetközi konvenciót.

Ezután Borcea fegyelmi ügyére kerül
a sor. A fegyelmi bizottság 60 napos ki-
zárást javasol az urna földöntés miatt.

Potarca védelmébe veszi Borceát, aki
Vajda kizáratása fölötti felháborodásá-

ban reflexmozdulatot tett és így dől fel
az urna.

A kamara megszavazza Borcea 60 na-
pos kizárását.

Ezután a birói szervezeti törvény mó-
dosításáról szóló javaslatra került sor.
Jorgu Toma bírálja a javaslat egyes
szakaszait.

A szenátus ülésén Ramneatu kéri a
krassói utak javítását.

Aicu a szilágymegyei parasztlak föld-
osztási panaszait hozza fel.

Bratianu Vintila miniszterelnök vála-
szol Clinciu kérdésére Racovita tábor-
nok zombolyai megmozdítására vo-
natkozólag és kijelenti, hogy minden
egy utas csomagjait át szokták kutatni
a vámközégek. Ettől függetlenül a kor-
mánynak meg kell tennie az intézkedé-
seket ama ügynökök ellen, akik alá akar-
ják aknázni az alkotmányos rendet.

A szenátus ezután megszavazza a
pénzügyminisztérium reorganizálásáról
szóló javaslatot.

Uj fagyhullám és vihar pusztít világszerte

Havazás, jégeső, áradás és orkán egész Európában

(Cluj-Kolozsvár, febr. 15. Az Uj Ke-
let tudósítójától.) Egész Európából he-
ves viharokról érkeznek jelentések. Műn-
denütt hóviharak, orkánok, jégeső, ziva-
tarok dühöngenek, amelyek igen nagy
anyagi kárt okoztak és sok helyen em-
beráldozatok is követeltek.

Londoni jelentés szerint Angliában és
Írországban péntek óta rendkívül he-
ves vihar tombol. Egyes kerületekben
orkán dühöng. Az ország számos vidé-
kéről heves zivatart és erős jégesőt je-
lentenek. Londonban plus 10 fokról tíz
perc alatt fagypontra szállt le a hőmé-
rő.

Anglia északi kerületeiben a nagy
hideggel együtt havazás állt be.

Londonban a vihar háztetőket és kémé-
nyeket sodort le.

Mint Madridból jelentik, Spanyolor-
szág egyes részeiben, így a Zamorra
tartományban szokatlanul nagy a hideg
és erősen havazik. A nagy hideg elől a
farkasok a falvakban keresnek mene-
dékot.

Mint Berlinből jelentik, az egész Né-
metországban a tavaszi időjárást esős,
rossz idő váltotta fel. Berlinben jégeső
volt. A Köln-Coblenz vasutvonal men-
tén a nagy vihar távirópóznákat dön-
tött ki, amelyek eltorlaszolták a sine-
ket, úgyhogy a közlekedést be kellett
szüntetni.

Mint Párisból jelentik, a Vogézekben
attól tartanak, hogy a tartós esőzés és a
hóolvadás áradásokra fog vezetni.

Varsói jelentés szerint

a hirtelen hóolvadás következtében
nagy áradás pusztít Lengyelország
nagy részében

és több várost közvetlen árvíz katasztrófa
fenyeget.

Mint Stocholmból jelentik

Svédországon ciklon száguldott
végig.

Gödenburgnál egy halászhajó felborult
a viharban és négy tengerész a vízbe ve-
szett.

Kopenhágai jelentés szerint a dán
tengепarton is nagy vihar dühöng. Az
orkán elől a hajók a kikötőbe menekül-
nek. Schogon kerületben

házakat telelt el a hólavina.

Öt embert a hólavina megölt. Az ország
nagy részében rendkívül heves zivatart
váltak és a villámesapás huszonöt em-
bert ölt meg.

Mint Londonból jelentik, Ausztráliá-
ban is borzalmas vihar dühöng, amely-
nek eddig tizennyolc halottja van.

Erdélyből és a többi országrészekből
hasonlóképpen nagy havazásról érke-
nek jelentések. Feltő, ha a nagy hava-
zás után hirtelen olvadás áll be, az ár-
viz katasztrófa elkerülhetetlen lesz.

Hirdessen az „Uj Kelet”-ben

Baratoff Paul dr, az orvosból lett zsidó színész beszél a zsidó színpad küzdelmeiről, terveiről és reményeiről

(Bucuresti-Bukarest, február 15. Az Uj Kelet tud.) A kis bukaresti Teatrul Centralban, amely mélyen bent a főváros gettójában húzódik meg, koronként felüti sátrát egy-egy jidis színtársulat, amely mindig eseményszámba megy a zsidó kultúra életében. Négy hét óta dr. Paul Baratoff — Ben Zwi, a ma élő legnagyobb zsidó drámai színészek egyike vendégszerepel társulatával. Baratoff a zsidó drámairodalom legújabb remekait mutatja be, szakértők és laikusok a legnagyobb elragadtatással irnak és beszélnek róla. De míg a könnyű fajsúlyu revü-színházak zsufolásig megtelnek jórészt zsidó publikummal, a Teatrul Centralban, ahol Baratoff felütötte sátorfáját, eseményszámba megy, ha félig-meddig megteelik a kicsiny, homályos nőtér, dícséretére a zsidó kulturkőzönynek, amely talán sehol sem ért el olyan magas fokot, mint épen Bukarestben.

Pedig Baratoff nemzetközi méretekkel mérve is egyike a legnagyobb drámai színészeknek. Láttam játszani Strindberg „Apa” című drámájában. Nem tulsz és nem elfogultság azt állítani, hogy az ördögi intrika hálójába befőtt apa vergődését, keserű tragédiáját kevés színész tudja olyan megrázó erővel, olyan megkapó élethűséggel ábrázolni, mint Baratoff. Es láttam az „Elkele Mazik”-ban, ahol a zsidó lélek mélységéből fakadó humorát csillogtatta elragadó tökéletességgel.

Am Bukarest zsidósága nagy többségben érzékellen maradt Baratoff egye-

Az öregség

E bécsi orvosok által feltalált szer megfiatalítja az arcot.

Egy 50 éves arc így néz ki

A bőr táplálkozására képes

és ezáltal visszanyerheti elvesztett üdőségét és szépségét. Az arcból számtalan pórusán keresztül a bőr felszívja azokat a táplálékokat, amelyek különleges módon készítettek, a pórusokhoz ágazó véreereknek pedig átjárnak ezeket a táplálékokat élő sejtek és testszövetekké. Nem a kór, mint ahogy azt általában hiszik, hanem az arcból táplálkozásának elhanyagolása okozza egy női arc ráncait, amelyek az egész asszonyt megöregítik. A legjobb napi „menü” az arcból számára: 5 cg. friss krém és desztillált olaj, 10 cg. növényzsíradék és 2 cg. szénhidrát. Mindezek a vegyületek egybefoglalva megtalálhatók a Tokalon Krémben, amely a legjobb és legolcsóbb az eddig ismert arcörvönök között. Ujraélesztés és felfrissítés az arcot bihetetlenül hamar, egy éjszaka leforgása alatt. Garantiáljuk Önnek, hogy a fiatalág kifejezését fogja ez a szer az Ön arcára vaázsolni és egyetlenegy használat után 28 rapon keresztül tartó szépséget kölcsönöz, úgy hogy ezáltal visszazserzte a pénzt. Használat rendszeresen a Tokalon Krém, az arcból legjobb táplálék. Ez a krém kétféle formában van forgalomban: az egyik egyáltalán nem sűrű, a másik nagyon kevés sűrű. Mindkét formában a legdrágább alkotórészeket tartalmazza, ami lyek hozzájárulnak az zsszonyi arcból megfiatalításához.

Használjátok az TOKALON szappant!

JEGYZET. A Tokalon arckrém és szappan minden gyógyszertárban és drogériában kapható. A rendes doboz krém ára 80 lej. A nagydoboz krém, mely a rendes doboz kétszeresét tartalmazza 120 lej. Egy Tokalon szappan ára 40 lej. Ha valahol nem található, adjon fel rendeléseket az „ELIT” ILLATSZERTÁR-ba BUCURESTI cal. Victoriei 39.

dülálló művészetével szemben. Baratoff elhagyja a héten a fővárost, turnéra indul a régi királyságba, majd a tavasz folyamán Erdélybe is ellátogat, ahol még nem járt és ahol még nem ismerik.

Tegnap este, előadás után, öltözőjében kerestem fel Baratoffot és interjút kértem tőle.

(Országról-országra, városról-városra)

— Interju? Egy zsidó színésznek nincsenek mondanivalói az olvasó-közönség számára. A zsidó színész manapság kolduséletet él, egyik országból a másikba, egyik városból a másikba viszi családait és kiábrándulásait. Es örül, ha a színpadon meghallgatják és örül, ha csak egy kevés viszonzást is kap azért, hogy tehetségét és idejét, minden fájdalomát és örömet a zsidó színészet oltárán áldozza fel. Csak addig vagyok nyugadt és megelégedett, amíg le nem kell törődnöm arcomról a festéket. Legszebben reggeltől-estig játszani, akár az üres padoknak is.

Mindez pöz nélkül mondja ezeket a rezignált szavakat s lemondóan legyint a karjával. A színpadon daliásnak látszó alakja úgy rémlik most, mintha öszszeszne. Koponyáján semmi zsidó karakterisztikum sincs, markáns férfias arcvonásai, a homlokába lenyúló ősz szálakkal hímzett barnahaj, Dantonra emlékeztetnek. Derűs, meleg két kék szeme azonban valami kimondhatatlan lágságot kölcsönöz a kemény arcvonásoknak. Mikor beszél, melegzengésű, dallamos baritonja betölti az egész szobát.

(Az orvosi diploma után — a színpad)

Megkérem, mondja el pályafutásának történetét.

— Oroszországban születtem — kezdi elbeszélését — Barakoff. Orvosnak készültem előbb, de mikor a charkowi egyetemen letettem a doktorátust, már tudtam, hogy életem örökre a színpadhoz van láncolva. Huszonkét éves koromban léptem fel először a moszkvai Nemzeti Színházban. Ezután Odesszában, Kiewben játszottam és végül a pétervári nagyszínházban. Természetesen oroszul, hiszen akkor még csak néhány szót tudtam jidisül.

— És voltak sikerei? Csodálkozva néz rám.

— Hogyan is kérdezhet ilyesmit, hiszen a színésznék mindig sikerei vannak, még akkor is, amikor nincsenek. Első drámai hőse voltam egy a moszkvai, mint a pétervári színházban.

(Décsen keresztül Amerikába)

— Pétervárról Bécsbe kerültem. A véletlen összehozott Deutsch Izsákkal, aki a „Neue Freie Jüdische Volksbühne” hangzatos nevet viselő jidis drámai társulatnak volt a rendezője. Hívott a zsidó színpadra. Ez a színpad Bécs gettójának egy elhagyott kis utcájában volt és sohasem lehetett tudni, hogy melyik napon kénytelen anyagi nehézségek miatt megszűntetni működését. Öt hétig tanultam a számomra ismeretlen nyelvet. Itt vettem fel a Ben Zwi nevet, edesapám emlékére, akit Zwi Hirschnek hívtak. Az első fellépésemkor azonban a színpadon három csillag helyettesítette a nevet, mert katasztrófális fiaskótól tartottak. Elfelejtettem mondani, hogy a színpad egy udvaron volt üvegtető alatt felállítva és a társulat tízenyolc tagja egyetlen öltözőben tolongott.

— A darabnak azonban páratlan sikere volt. Kétszázszor játszottuk egymásután. A kis gettó-utcában estéről-estére elegáns autók állottak meg. Schnitzler, Hoffmann és mások jöttek meghallgatni és a bécsi sajtó elhalmozott a dícsérő kritikákkal. Jesner, a berlini „Deutsche Bühne” híres főrendezője várt autójával az egyik előadás után. Szerződötési ajánlatot tett és a legmagasabb gázsit ki-

nálta fel. Öt hónapig nem kellett volna játszani, csak a német nyelvet tanulmányoznom.

(— ... és visszautasítottam az ajánlatot)

— ... és?

— Es — visszautasítottam az ajánlatot. Akkor még nagy terveim voltak a zsidó színházzal, a jidis színművészetel. Bécsből Amerikába kerültem. A newyorki Kuntztheaterben játszottam éveken keresztül. Newyork a jidis színház tulajdonképeni otthona. Tizenöt állandó zsidó színháza van, amely szüntelenül zsufolt házak előtt játszik. Sajnos, Amerikában a színház is kizárólag üzlet és a daraboknak a közönség izléséhez kell alkalmazkodniok. A közönség viszont csak szórakozni akar, nincs szüksége tökéletes együttesre, mert csak a sztárokat lelkesedik. Csak a sztárokat reklámozzák sokezer dolláros költséggel a newyorki színházigazgatók és a többieknek kinosan nehéz az érvényesülés. A sztárok pedig két három év alatt kimerülnek s akkor eldobják őket, mint a kifacsart citromot. Es jaj annak a zsidó színésznek, aki szerződés nélkül marad.

— A színházak azonban nagy nehézségekkel küzdenek. Es ez érthető is, hiszen egy-egy diszlelezőnek heti 105 dollár fizetés jár s oly nagyszorúen vannak szervezve, hogyha az egyik nem kapja meg rendezen a gázsiját, a következő napon már nem lehet előadást tartani. Ugyanakkor, amikor egy színésznek 5 dollár a havi kezdőfizetése.

(A melodráma konjunkturája)

— Mit játszanak a zsidó színészek?

— Dramát, operettet, vígjátékokat, de a legnépszerűbbek a melodramák. Ezekben van egy kis zsidó szomorúság is, az

után a szórakoztató lánchetétek és minden, amit a tömeg kíván.

— Kik a modern zsidó színpadi szerzők?

— Elsősorban Lewik, Hirschbein, Dimow, Kalmanovits, Mahler, Kornfeld és Tarnjewszy dolgoznak. Gebl saját színházában játssza melodramáit. Az új zsidó színpadi művekben azonban kevés az irodalom, mert rendszerint valamelyik színház sztárjához készülnek és mert eljese a publikum izléséhez kell igazodni. Az operettek Lea Goldstein, Mari Rieken primadonnák számára íródnak, akiket ép úgy ünnepelnek, mint az európai operett-dívákat.

— A legnagyobb drámai színésznő Berta Kadisch és Berta Gernstein a legnagyobbak. Bármelyik világszínpadon megállnák helyüket.

— Van-e jövője a jidis színpadnak? — Amerikában kevés... Nincs utánpótlás sem színészekben, sem közönségben, mert a bevándorlás megszűnt, az ottani zsidók gyermekei pedig már angolul beszélnek és nem mennek a zsidó színházba. De addig, amíg milliók nyelven lesz a jidis, addig a jidis színpad is élni fog.

(„Csak néha fáj az ásitó nézőtér”)

— Mondja meg művész ur, mi volt a legnagyobb élménye az életben.

— A legnagyobb?... Péterváron az ötödik böjti hétköznap minden évben az összes orosz színészek. Egy ilyen alkalommal léptem fel egyszer. A színház zsufolásig telt csupa színészszel. Tombolva ünnepeltek... és meg egy, amikor az első jidis szavaimra elzúgult a bécsi publikum tapsvihara.

— Es nem bánta meg soha, hogy nem élt orvosi hivatásának?

— Nem, csak néha fáj az ásitó nézőtér... Talán másképen képzeltem el ezt valaha, amikor először léptem fel zsidó színpadon.

Az utolsó szavaknál könnyek gyűltek szemébe és lehajította fejét dr. Paul Baratoff, a bus zsidó komédiás. (k. r.)

Hatvankilencmillió dollárt gyűjtött a Joint a zsidóság fölsegélyezésére

A zsidó történelem legnagyobb segélyezési műve. A Joint jelentése

(Newyork, február 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az elmúlt napokban jelent meg Newyorkban a Joint Distribution Comitéé évi jelentése: Herbert H. Lehmann ezredes alelnök munkája. A jelentés átfogó képet ad arról a hatalmas ujjáépítő munkáról, amelyet az amerikai zsidóság teljesít, különösen a háboru óta. A jelentés kiemeli, hogy 1914 óta a Joint 69 millió dollárt gyűjtött Amerikában a háboruban és a háborút követő forradalmakban tönkrement zsidók és zsidó intézmények fölsegélyezésére érdekében. Ez a legnagyobb ujjáépítő és segélyező munka, amit a zsidó história ismer. A Joint tevékenysége negyven európai, ázsiai és afrikai országra terjed ki.

Az akció megindulása idejében a pénzeket közvetlenül segélyezésekre adták. 1921—1922-től kezdve azonban már kilencven százalékát a pénzeknek konstruktív célokra fordították. Huszonöt ezer árva gyermeket támogattak a pénzekből és 250 ezer iskolás gyermeket segítettek jó iskolai kiképzéshez. A Joint 121 kórházat, 160 fürdőt és több mint 150 egészségügyi intézményt tart fenn, közöttük Varsóban egy apólonói iskolát és egyéb egészségügyi intézményt mint a malária leküzdésére alapított intézete Palesztinába.

A Joint kolonizációs munkája kiterjedt Kelet- és Középeurópára. Törökországra, Görögországra, Palesztínára és Oroszországra. Számos hitelszövetkezetet léptetett életbe, amely a kolonistát pénzületi segélyhez juttatja.

Lengyelországban 333 ilyen szövetkezet áll fenn 128.470 taggal, továbbá 27 kereskedelmi hitelszövetkezet 8000 taggal, ehhez járul még 1 fogyasztási szövetkezet. Litvániában 20 ilyen hitelszövetkezet áll fenn 10.600 taggal, Romániában 15 szövetkezetet pénzár 13.000 taggal, Görögországban a tagok száma 215 ezer. Ezek a hitelintézetek üzleti alapon dolgoznak és ezekre nem zsidó gyarmatosnak, kereskedőnek és iparosnak ad módot a produktív pályán való megélhetésre. Az említett országok kormányai, különösen a lengyel kormány, ismételten nyilatkoztak a szövetkezetek és intézetek nagy népgazdasági jelentőségéről.

A Jointnak egy másik problémája a háboru által széjjelrombolt házak felépítése. Erre a célra egyedül Lengyelországban 330 ezer dollárt adott ki és 100 ezer házat épített fel. A Jointnak jelenlegi legfontosabb problémája a zsidó ifjuságnak a produktív pályákra való nevelése. E feladat megoldása körüli karöltve jár el az ICA-val és az ORT-tal. Az utóbbi évek során nem kevesebb, mint nyolcvan ipariskolát és műhelyt állított fel Kéleteurópában, amelyet 15 ezer fiú és leány látogat.

A Joint nagymértékben terjesztette ki Palesztínára is konstruktív munkáját. Az olyan kézművesek, kereskedők és kolonisták, akik bármely okból nem részesülnek bankhitelben, kisebb segélyezést kapnak, de csak produktív célokra és nagyrészt hitel formájában. Palesztinában ezenfelül egy más társulatok által is szubvencionált bank mű-

Csütörtök

Rödik, a Institution vetkezetet, kot főleg a félmillió d re. Orosz mezőgazd lárta rugo

Jorg egy kise

Pári fogadta Románia beszélge nia prod baditani vetkezöl nem pe juttatott használn senimibe eröket öket.

Azs a

Tov Szabo féle

(Budape tud.) A p numerusz javaslat v rováz ko vaslathoz. vül gony megjegyez len faj a zikai jele dig a gör nyalata.

Amikor lette, az szokástól ..Egyenlős bekiáltott

Egy m

(Sigher Az Uj Ke elénkség törvénysz és folyo ból kifol községnel tek meg a vedelen várt az a Ivancsik Juon ügy sanak a bír ján a bír mondnas Ivancsik kesok. It szeságál róluk, ho barátok. is együtt példás es rapok so szán. am

Me... a tavas madell tás és „I D Cluj, C Formál be

Rövidk, a Central Bank of Cooperative Institution, amely mezőgazdasági szövetkezeteknek nyújt hitelt. Ezt a bankot főleg a Joint támogatja. Eddig másfélmillió dollárt bocsátott rendelkezésére. Oroszországban az eddig teljesített mezőgazdasági segély 1.24 millió dollárra rugott.

A Joint nagyszabású és történelmi jelentőségű munkájában legfőképpen Felix M. Warburg, Louis Marshall és Berhardt Flexner vesznek részt. A nagy segélyezési tervet dr. Julius Goldmann műve, aki James H. Backerrel együtt a romániai zsidóság ujjaépítését is vezette.

Jorga feltűnést keltő nyilatkozata egy párisi lap számára a romániai kisebbségek jogainak tiszteletben tartásáról

Páris, február 15. Pár nappal ezelőtt Jorga Miklós Párisba utazott, ahol fogadta az „Information” című lap munkatársát. A lap, mely szerint Jorga Romániának leendő miniszterelnökének tekinthető, közli a Jorgával folytatott beszélgetést. Jorga politikai programjáról szólva, hangsúlyozta, hogy Románia produktív erőit kell kifejleszteni és az általános választójogot kell felszabadítani a különböző machinációk alól. Kisebbségi programjáról szólva, a következőket mondotta:

— Romániában élő nemzetiségeket, mint önálló nemzetet kell kezelni, nem pedig másodrangú polgárokként, akiket a győzelem alárendelt sorsba juttatott. A román népnek együtt kell működnie a kisebbségekkel, fel kell használni azok értékes tulajdonságait és régi hagyományait. Nincs jogunk semmibe venni a történelmi kisebbségek által képviselt kulturális és gazdasági erőket. Meg kell nyerni ragaszkodásukat azáltal, hogy megérteni igyekezzünk őket.

A zsidók görbe orra szerepelt a magyar parlament mai ülésnek napirendjén

Tovább folyik a numerusz klauzusz vitája Szabolcsi Lajost, aki a karcairól közbekiaított félesztendőre kitiltották a Ház területéről

(Budapest, február 15. Az Uj Kelet tud.) A parlamentben ma folytatták a numerusz klauzusz módosításáról szóló javaslat vitáját, amelynek kapcsán Petrovác kormányparti szolt először a javaslatához. Petrovác beszédében rendkívül gúnyosan aposztorfálta a zsidóságot, megjegyezve, hogy a zsidóság az egyetlen faj a világon (?) amelynek külső fizikai jelei azonnal észrevehetőek és pedig a görbe orr és a hang különös árnyalata.

Amikor Petrovác ezt a megjegyzést tette, az újságrö-páholyból, az eddigi szokástól eltérően Szabolcsi Lajos, az „Egyenlőség” szerkesztője hangosan közbekiaított.

— A zsidó hitre át is lehet térni! Zsitvai elnök erre erőlesen rászólt Szabolcsira, hogy azonnal hagyja el a termet és egyben elrendelte igazoltatását. Szabolcsi azonnal elhagyta a termet és az igazoltatásnál kiderült, hogy belépőjegy nélkül, illetéktelenül jutott be a parlamentbe. Ezért a háznagyi hivatalban felügyelet alá helyezték. — Karafiát háznagy azonnal meg is indította az eljárást ellene. De miután Szabolcsi irásban bocsánatot kért és a Házat megkövette, ezért az eljárástól kivételesen eltekintenek, azonban a Ház területéről az ott való illetéktelen tartózkodás miatt félesztendőre kitiltják.

Egy falusi szerelmi dráma a máramarosszigeti törvényszék előtt

(Sighet-Máramarossziget, február 15. Az Uj Kelet tud.) A napokban szokatlan élelenség uralkodott a máramarosszigeti törvényszék egyébként egyhangú és csönfés folyosóján. Egy szerelmi gyilkosság-ból kifolyólag a máramarosmegyei Jód községnek majdnem fele lakosságát idézték meg az ítélező bírák elé. A vád és a védelem tanuinak hatalmas tömegére várt az a nehéz feladat, hogy a gyilkos Iváncsik György és a meggyilkolt Ples Juon ügyében olyan adatokat szolgáltatassanak a bíróság kezébe, amelynek alapján a bíróság nyugodt lelkiismerettel kimondhassa az ítéletét.

Iváncsik és Ples mindaketten jód lakosok. Itt nevelkedtek fel egymás tőszomszédságában és a faluban ugysis tudták náluk, hogy a legjobb és a legodaadóbb barátok. A faluszépével, Bizó Annával is együttesen ismerkedtek meg, akiehez példás egyetértésben jártak el hosszú hónapok során udvarolni. A mult év tavaszán, amikor a Máramarosban végleg megszűnt a munkaalkalom, a két barát közösen elhatározta, hogy sorra keresi fel Erdély nagyobb faizemeit, ahol munka után fognak nézni. A két barátnak azonban csak épp annyi pénze volt, hogy szökösen egynek futotta ki az utiköltséget. Eppen ezért az idősebbik Ples Juon vállalta magára a munkakereséssel együttjáró nehézségeket azzal, hogy ha majd munkára akadt és keres, akkor első dolga lesz barátjának utiköltséget küldeni.

„IDEAL” női kalapüzletben
Cluj, C. R. Ferdinand (v. Veselényi u.) 8.
Formálások és alakítások a legizlésebben és gyári árban készülnek.

Ples Vulkánba került, ahol az ottani szénbányánál nyert alkalmazást. Igére-téhez híven, nemskára el is küldötte az utiköltségeket fedező összeget barátjának, Iváncsiknak Jódra. De Iváncsik hetekkel azután sem jelentkezett barátjánál, hogy Ples számára az összeget elküldte. Az elmúlt év elején Ples egy kis megtakarított pénzzel visszatért falujába azzal a szándékkal, hogy feleségül vesszi Annucát. Otthon azonban nem kisebb meglepetés érte, mint az, hogy Annucát a hitlen barát elkaparította előle. Nagy keserűség fogta el erre a kismimzett barátot és titokban bosszút esküdött.

A sors mintha a végén kedvezni akart volna Plesnek. Ugyanis Annuca annak ellenére, hogy Iváncsik hites felesége volt, Ples rimánkodó szavaira hajlandó volt arra, hogy bizonyos előre meghatározott pásztorórákon megjelenjen. Persze ezek a titkos pásztorórák addig tartották, míg egy szép napon a férj in flagranti tetten nem érte őket.

A falusi ifjuság egy tanemulatságot rendezett és amikor Iváncsik részegen tántorgott baba a bálból és ágyába akart feküdni, rájött arra, hogy az ágy már nem üres, hanem abban barátja, Ples józüen horkol. Iváncsik kihurcolta barátját az ágyból és az utcára tuszkolta. A kapu előtt összeverekedtek és a verekedés hevében Ples előbb kést rántott, mire Iváncsik baltájával úgy fejbévágta, hogy a szerencsétlen vetélytárs nyom-ban meghalt.

Ezért a tettéért kellett tehát feleni Iván

csuknak bírái előtt. A védelem mentőkörüményeket hozott fel a gyilkosság megállapítása körül, hogy a vádlott végső elkeseredésében, önvédelemből ragadta el magát véres kézzel. A bíróság egyrészt tekintetbe is vette az enyhítő körülményeket és emiatt a gyilkossággal vádolt Iváncsikot csak másfélévi börtönrre ítélte. Az ügyész belenyugodott az ítéletbe, míg dr. Mihályi Florent védő a táblához felebbezett védelemnek a büntetés alól való teljes felmentéséért.

Nagyvárad városának kisajátított földjéből 200 holdat visszaadnak

(Oradea-Nagyvárad, február 15. Az Uj Kelet tud.) Az agrárreform keresztülvitelének első éveiben országos érdeklődés tárgyává lett Nagyvárad városának a föld kisajátítási ügye. A város annak idején 1300 katasztrális hold földterület felett rendelkezett, amit teljes egészében kisajátított a Nagyváradon működő agrárbizottság. A városi hivatalban működő gazdasági ügyosztály még a kisajátítás évében, 1923-ban kérvénnyel fordult a földművelésügyi minisztériumhoz a kisajátított földterületek visszazármarztatása ügyében. Azonban a kérvényre hosszú éveken keresztül nem érkezett válasz.

A kérvény öt évig heert a minisztérium irattárában, míg egül elintézés alá került. A minisztérium most leküldötte a kisajátítási ügy aktáit, hogy azt az agrárbizottság revízió alá vegye. A bizottság az ügy felülvizsgálása után azt a döntést hozta, hogy az elrekvirált 1300 holdból a városnak 200 katasztrális hold földterület visszazármarztatható. A bizottság döntése annál is inkább kellett megelégedést Nagyvárad körében, mert a 200 hold évi jövedelmezhetősége mintegy háromnegyed millió lej, amely jelentékenyen emeli a városi büdzsé jövedelmeit.

Meghalt lord Asquith az angol liberális párt vezetője

London, február 15. Hosszu agónia után, ma reggel meghalt lord Asquith, Anglia volt miniszterelnöke és az angol liberális párt hosszú évtizedeken keresztül volt elnöke. Asquith a klasszikus angol liberáliszmus törhetetlen harcosa volt, aki mélyeséges meggyőződésével és puritán jellemével összekötő kaposot tudott teremteni a két angol végtel-párt, nevezetesen a konzervatívok és a munkáspárt között.

Hosszu éveken keresztül többször volt Anglia miniszterelnöke és ennek ellenére teljesen szegényember maradt, akinek öreg napjaira nemzeti közadakozásból sikerült csak az anyagi biztonságot megszerezni. Lord Asquith volt az, aki Lloyd

George tehetségeit felismerve, ezt az alacsony sorsból származó embert a legmagasabb tisztségre emelte.

A világháboru előtt és alatt lord Asquith óriási befolyást gyakorolt a világpolitika alakulására, de mióta a liberális párt lekerült a hatalomról, visszavonult a politikai élettől. Ebben a visszavonulásban azonban nagyrésze volt súlyos betességének is, mely egyre jobban elhatalmasodott rajta s néhány nappal ezelőtt agóniába fordult.

Lord Asquith halála nemcsak Angliában, hanem világszerte nagy részvételt keltett mindazok körében, akik a lassu, de biztos fejlődés hívei.

Kolozsvár új rendőrprefektusa kifizeti a kereskedőknek és vállalkozóknak a rendőrség évekre visszamenő adóságait

(Cluj-Kolozsvár, febr. 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Különösen Erdélyben, a kereskedők, vendéglősök, iparosok és a vállalkozók örökös panaszai közé tartozik, hogy az állami és városi hivatalok annak ellenére, hogy akár jelentékeny, akár jelentéktelen szállítasokról van szó, árlejtést hirdetnek és a legminimálisabb árakat forszírozzák ki az ajánlattevőktől, egyáltalán, vagy pedig csak hosszas utánajaras után utadják ki tartozásaikat.

Midőn végre a vállalkozó cégek a pénzükhöz jutnak, már nincs köszönetük abban sem, amennyiben kiderül, hogy bélyeg és egyéb költségek, valamint kamatveszteségük felőrlötte a minimális hasznót. De még mindig a jobbik eset az, ha az állami hivatalok megkésve bár de mégis kifizették adóságaikat. Leggyakrabban ugyanis a követeléseik után való sziszifuszi utánajaras annyira elkeseríti a kereskedőket, hogy azok inkább lemondanak azokról.

Azok közül a hivatalok közül, amelyek hasonló lemondásra készítették a kereskedőket, elsősorban a rendőrség vezetett. A vállalkozók s a kereskedők természetesen soha nem mertek visszahuzódni, hogyha a rendőrség ajánlatlaltelre hivta fel őket, de nem mertek elég erőlyesen fellépni követeléseik teljesítése érdekében sem a rendőrséggel szemben.

Mindenesetre örvendetes meglepetést

keltett Mihai rendőrprefektus felhívása, amelyet a rendőrség régi adóságainak folyósítása ügyében intézett a rendőrség magánhitelezőikhez.

A rendőrprefektus figyelemreméltó felhívása egyébként a következőket tartalmazza:

„Felhívom mindazon kereskedőket, vendéglősöket, iparosokat és vállalkozókat, akiknek régebbi, akár hivatalos, akár nem hivatalos követeléseik vannak a rendőrséggel szemben, hogy jelentkezzenek követeléseik rendezése érdekében.”

Valószínűnek tartjuk, hogy az új rendőrprefektus, aki már eddig is tanujelét adta annak, hogy jó viszonyt kíván teremteni a város lakossága és a rendőrség között, ezuttal azt akarja elérni, hogy a város kereskedői a jövőben nem csupán kényszerből, hanem a teljes bizalom tudatában álljanak a rendőrség rendelkezésére.

Információink szerint egyébként azon kereskedőknek és vállalkozóknak a száma, akiknek követelésük van a rendőrséggel szemben, meglehetősen jelentékeny.

Legszebb lemezek
Lepage-nál

Hisztériás asszonyok ünnepezték a szabadrábra-helyezett Krantz Pált

A szabadrábra helyezett Krantz első éjszakáját a kávéházban töltötte el

Berlin, február 15. A Krantz-per tárgyalásának ötödik napján még nagyobb közönség volt, mint az előző napokon. A belépőjegyek eladása körül óriási tumulus szeltekett és fűszketítő lármák között több jegysíbert le is tartóztattak. Mikor Krantz szülei az autón megérkeztek, a tömeg szabadrábra-helyezését viharosan ünnepelte. Egy hisztériás asszony Krantz autójába ugrott és hatalmas nefelejtésokról dobott feléje. Az egyik diáktanú állítása szerint Scheller Günther igen lányos természetű volt, állandóan etnofrizurát viselt és szerette, ha lánynak nézték. Ez a vallomás egészen új fázist adott a tárgyalásnak.

A tárgyalás későbbi folyamán újabb

szenzáció lepte meg a hallgatóságot, nevezetesen az, hogy a védő a helyszínen a nyomozás elrendelését kérte, amely fölött a bíróság később fog határozni. Felhívást kellett Hammerin orvosszakértő nyilatkozata, aki a steglitz dráma két áldozatát annakidején felboncolta. Az orvosszakértő kijelentette, hogy nem tartja kizártnak, hogy Scheller Günther balálát öngyilkosság okozta, melyre a holttest fekvéséből, a lövések sorrendjéből és a patrónhüvelyek fekvéséből meg lehetős biztonsággal lehet következtetni. A szabadrábra helyezett Krantz tegnapi első szabad éjszakáját kávéházban töltötte el s ma rendkívül sápadtan jelent meg a tárgyaláson.

Teljes a sztrájk az északcsehországi bányákban

Handlovában is sztrájk fenyeget. A sztrájkbizottság gondoskodik a védőmunkák ellátásáról. Szerdán megindulnak a tárgyalások

(Prága, február 15.) Az Új Kelet tudósítójától. Az északcsehországi bányasztrájkokról kiadott hivatalos jelentések a helyzetet a következőkben foglalják össze: A brüxi, komotauai és teplitzi kerületben teljes a sztrájk. Valamennyi bányaműben dolgozik a védőlegénység, csupán a Julius II. és a Julius III. állami bányákban nem vették fel a munkát a kőművesek és az ácsok. Ezekben a bányákban a szükségmunkákat a felügyelő személyzet végzi el. A Prinz Eugen bányában csupán két ember végzi a védőmunkákat. A kladnói, pilzeni és ostravai barnaszénkerületben normálisan folyik a munka. A handlovai szénbányában ma egész nap folytak a tárgyalások. Minthogy azonban a munkás-

ság huszszázalékos béremelését az igazgatóság elutasította, számolni lehet a sztrájk kitörésével, mert a kommunisták a bányában többségben vannak. A kuttnerbergi kerületi bányahivatal közvetítést vállalt a grottauai bányamunkások és a bányatulajdonosok között. Itt már január 9-ike óta folyik a sztrájk. A közmunkaügyi minisztérium a brüxi tárgyalásokra Rudl dr. miniszteri tanácsost rendelte ki. A tárgyalások szerdán reggel 9 órakor kezdődnek. Mindkét fél megkapta már a meghívást. Az este kiadott jelentés szerint a sztrájkvezetőség gondoskodott róla, hogy a védőmunkálatokat valamennyi bányában normálisan ellássák.

Csak a negyedévi adó levonása után fogják a nagyváradi zsidó kereskedők kártérítését megfizetni

Oradea-Nagyváradi, febr. 15. Az Új Kelet tudósítójától. Jelentette már az Új Kelet, hogy a nagyváradi zsidóság vezetői a múlt hét folyamán felkeresték Bukarestben Duca belügyminisztert, a rombolások kártérítéseinek régóta húzódó kifizetése ügyében. Duca belügyminiszter a tőle megszokott európai gesztusok kíséretében a legnagyobb udvariassággal fogadta Nagyváradi zsidóságának kiküldöttjeit és az illetékesekkel a delegáció jelenlétében telefonon leírt összeköttetésbe, hogy az annak idején hatóságilag megállapított hat és félmillió kártérítési összeget a nagyváradi kereskedőknek kiutalják.

A miniszteri ígéret, valamint rendelkezés elhangzásának immár egy hete van és ezért a nagyváradi munkatár-

sunk felkereste az ottani pénzügyigazgatóságot, hogy a kiutalás iránt érdeklődjék. Azonban a pénzügyigazgatóságon a hat és félmillió kiutalásának se híre, se hamva nincsen. Annnyit sikerült mégis megtudnunk, hogy amennyiben a kártérítési összeget kiutalják, úgy

abból előbb minden egyes kereskedő terhére le fogják vonni az egy negyedévi adót és csak ennek megtörténte után fogják a fennmaradó összegeket kiutalni.

A tönk szelére jutott nagyváradi kereskedő-piac, amely türelmetlenül várja a kártérítési összegek kiutalását, példátlan megdöbbenéssel értesült erről a legutóbbi intézkedésről.

MAGYAR SZINHÁZ

Csütörtökön este fél 9-kor lesz a világhírű

Drezdai vonós-négyes

egyetlen hangvercenyé, nagyon mérsékelt emelt helyárrakkal

MŰSOR: Schubert: D-moll. — Dvorak: F-dur, op. 96. — Haydn: D-dur

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánsgái zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerk. szűz: Jámbor Ferenc.
Az Új Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— A Zs. N. Sz. nagytintező-bizottságának ülése. Nagy érdeklődés előzi meg az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség február 19-re egybehívott nagytintező-bizottságának üléseit. Tekintettel arra, hogy a szövetség ebben az évben nem tartott országos konferenciát, a nagytintező-bizottságra három számos olyan fontos kérdés megoldása, amely egyébként az országos konferenciára kerülne volna. A referátumok felölelik az erdélyi zsidóság politikai, gazdasági és kulturális problémáinak immár elodázhatatlan komplexumát, az egyre nagyobb jelentőségű jogvédelem állandósítását és hatékonyabbá tételét, valamint a cionista szervezet, az ifjúsági nevelés és a Palesztina-alapok, a konszolidálódó ország követelményeinek megfelelő prosperitásának aktuális problémáit. Megnyugtató momentum, hogy az általánosan elismert gazdasági depresszió napjaiban is a szövetség vezetőségének hívására az országgrész legtávolabbi helységeiből is el fognak jönni a delegáltak, hogy jelenlétükkel tanúságot tegyenek érdeklődésük s azon kitartó akarattal, hogy az erdélyi zsidóság ezen nagy és átfogó szervezetének akcióképességét fentartsák és fokozzák. A szövetség központi irodája az utóbbi hetekben állandóan informálta a nagytintező-bizottság tagjait a megtárgyalásra kerülő kérdések anyagáról, amelyet a szövetség vezetősége sorozatos megbeszéléseken határozatképességre érlelt meg.

— Lord Rothermere Budapestre jön. Londonból jelentik: Rothermere lord közölte a magyar sajtó képviselőivel, hogy a magyar társadalmi egyesületek szövetsége részére újabb százezer pengő adományoz a magyar menekültek segélyezésére. Rothermere fia áprilisban Budapestre érkezik.

— Lindbergh kapja az amerikai békedíjat. Newyorkból jelentik: Az ez évi amerikai békedíjat, az ugynevezett Wilson-díjat, amely huszonötezer dollárt tesz ki, valószínűleg Lindbergh kapja meg, aki a múlt évben 67 ezer kilométer repülőutat tett meg.

— Leverték a szudáni lázadó törzseket. Londonból jelentik: Mint ismeretes, a szudáni lázadók pár hónappal ezelőtt meggyilkoltak egy kapitányt, mire a szudáni hadseregparancsnokság büntető-expedíciót küldött ki ellenük. Az expedíció most tért vissza, miután három héttig tartó harcokban leverték a lázadókat, akik súlyos veszteségek szenvedtek.

Kétheti próbaidőre Kolozsvár városa 50 banival felemelte a kenyér és 2 lejjel a hus árát

(Cluj-Kolozsvár, febr. 15. Az Új Kelet tudósítójától.) Már megirtuk, hogy viharos jelenetek közepette folyt le tegnapi nap a kolozsvári városházán az ármegállapító bizottság ülése, melynek során a pékek, a mészárosok és a tejtermelők az árak felemelését, a fogyasztók és elsősorban a munkásság képviselői pedig az árak leszállítását követelték. Az ármegállapító bizottság előterjesztésével tegnap este foglalkozott a városi tanács. A tanácsülés nagyon viharos volt és különösen a munkásképvisezők arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a termelők árlemelési kérései alaptalanok. Követelték, hogy öt napig hagyják változatlanul az árakat és ezen idő alatt bizottságok állapítsák meg a környékbeli termelőknél, hogy van-e komoly ok a fogyasztóközönség újabb nagyarányú megterhelésére.

Heves vita után a tanács öt szavazattal

— Nachum Szokolow Bécsbe érkezett. Bécsből jelentik: Nachum Szokolow, a cionista világszervezet végrehajtó bizottságának elnöke, aki tudvalevőleg Chajesz főrabbi temetése után is az osztrák fővárosban időzött és hatalmas népgyűlés keretében tartott emlékbeszédet a bécsi főrabbi fölött, az ottani cionisták megkeresésére megígérte, hogy ismét ellátogat Bécsbe, főleg abból a célból, hogy itt a Palesztina-propagandát felelőssze, Nachum Szokolow mostani bécsi utja új korszakot jelent a cionista mozgalom életében. Szokolow vezetése alatt rekonstruálni fogják az osztrák Palesztina-bizottságot, amelyet olyan elemekkel fognak kibővíteni, amelyek eddig távollattartották magukat a zsidó munkától.

— Elégett a ravatalán. Mohácsról jelentik: Német Gyula nyugalmazott ezredes hétfőn meghalt s lakásán felavattalozták. Az éjszaka folyamán a ravatal egyik gyertyája meghajolva felgyújtotta a ravatalt. A szemfedő és a koporsó teljesen elhamvadt s mire a tüzet észrevették, már a koporsó és az ezredes holttestének egy része elégett.

— A magyar egyetemi hallgatók esztörtökön befejezik a néma sztrájkot. Budapestről jelentik: Az egyetemi hallgatók nagybizottsága egyhangúlag elhatározta, hogy a numerusz klauzusz módosítása ellen megkezdett tiltakozó néma sztrájkot, ma csütörtökön befejezik. A bizottság ebben az értelemben küldött felszólítást a vidéki egyetemi hallgatóihoz is.

— Letartóztatták egy budapesti lapterjesztő vállalat övadéksikkasztó igazgatóit. Budapestről jelentik: A rendőrkapitányság ma előállította Kunz Eudrét és Zathureczki Gyulát, az Egyetemes Lapterjesztő Vállalat igazgatóit, akiket huszonkétrendbeli övadéksikkasztással vádolnak. A két igazgató 15 ezer pengő sikkasztott. Vállalatuk nemrégiben alakult meg az Andrassy uton, ahol egy elegánsan berendezett Potemkin-helyiséget béreltek. A vállalat az igazgatóknak nem sikerült a tőkét felhajtaniok, sem pedig elegendő munkához jutniok, mire tisztviselőik megves alkalmazásához folyamodtak, akiknek övadékaik felvették és elküldték. A két igazgató a rendőrségen mindent bevallott, mire letartóztatták őket.

Friss norvégiai csukamájolaj

már megérkezett. Teljesen ízletes és szagtalan, csaknem olyan, mint a sardínia olaj. 1 üveg ára 50 lei, 4 üveg részvételel a portót nem számítjuk fel. Leírás ingyen és bérmentve küldünk, ha egy lev. lapon pontos címet közli. Főraktár: Dr. Biró gyógyszerár, Cluj.

— Rabbihitközség arPaneth Józse Ezekiel dési meg számos séggel. Az u nére nagy t nos tekintély

Szép disz ha e hó folya A. BEE Cluj, (Főte

— Felakaszzi rőfősség érte. Bereg Jenő bergsz volt segédje kereskedőnek bizonyul Jenő Nagysz uton delaine Klein szekertette. Ezt és támogott jövő elmondta Kl uton árut lop sár alkalmá s megienyeg őrségen. We hogy a lopo lakására me felakasztotta ahová beszáz azért lett őn tudta már v rég eladta. M kat, akik elle az eljárást. nem tudják mert nyakcs hogy két nap

Angel pulover

BLA

— A Kere Magántisztvi Magánalkalm hó 16-án, c tartandó n amikor is til munkaszünet gviést az (Piata Stefan rály-uccaból

Butorbet

Butors

előtt

FISCI

butora

Cluj, C

— Eltűnt leánya. Bud János keres gen, hogy leánya e hó nyoma vesz volt, de ne a kalandorfi rette. Kéz nyomozás.

○○○

Vidám lesz otthonos

Jüdisc

zsidó vice és sák. 270 old vászonkötés is jól isme

ára

Kapható az

Kolozs Bácsba érke... Nachum Szoko... lagszervezet végre... elnöke, aki tudva... rabbi temetése után... osban időzött és ha... eretében tartott em... előbbi előtt, az... keresésére meg... ellátogat Bácsbe... l, hogy itt a Palesz... felélessze, Nachum... bécsi utja új korszak... mozgalom életé... zetése alatt rekón... osztrák Palesztina... olyan elemekkel... amelyek eddig tá... a zsidó munkától... talán. Mohácsról je... a nyugalmazott az... s lakásán felvaga... a folyamán a rava... meghajolva fel... A szemfedő és a... hamvadt s mire a... ár a koporsó és az... egy része elégett... temi hallgatók csü... a néma szírájko... Az egyetemi hall... a egyhangúlag el... numerusz klauzusz... gkezdett tiltakozó... sütörtökön bejeje... en az értelembe... vidéki egyetemek...

egy budapesti lap... délsikkasztó igaz... elentik: A rendőr... ltitotta Kunz Er... ivulát, az Egyete... llatat igazgatói... dbeii óvadéksík... A két igazgató 15... sztott. Vállalatuk... meg az Andrassy... san berendezett... béreltek. A váll... ak nem sikerült a... m pedig elegendő... re tisztviselők kö... oz folyamodtak... ventek és elkötö... rendőrségen mis... tartóztatták őket...

Magyarországi májolak

Teljesen iztelen... lyan, mint a sarok... 0 lei, 4 óveg rep... számítjuk fel. Le... tve küldünk, ha... címét közli. Fő... gyszertár, Cluj

városai és 2

a munkások jó... napi próbaidőre... árak felemelé... nival, a busz árát... fel kilogramon...

izoltságot fog k... iselve lesz a ke... par- és kereske... sság, a termelő... egy tagja, hogy... alatt megállapít... tényleges árakk... sbe fog lépni a... okat fog gyűjte... tendő munkabé... okat fog besze... amint a beszer... án előterjeszté... ak a végleges... közölgés,

Rabbi választás. A nagyilondai hitközség anyakönyvezető főrabbiául Paneth József tekei rabbit, Paneth Ezekiel dési főrabbi fiát, választotta meg számos pályázó közül nagy többséggel. Az új főrabbi fiatal kora ellenére nagy tudási tudása révén általános tekintélynek örvend.

Szép díszórát kap ajándékba

ha e hó folyamán 1000 lei értékben vásárol **A. BEER** ékszerüzletében **Cluj, (Főtér) Piata Unirii No 29**

Felakasztotta magát egy beregszászi rőföségéd, mert gazdája lopáson érte. Beregszászról jelentik: Weisz Jenő beregszászi fiatalember két évig volt segédje Klein Ignác vásáros rőfös-kereskedőnek és nagyon megbízhatónak bizonyult. Két héttel ezelőtt Weisz Jenő Nagyszőlősről vásárról jövet az uton delaineket és kartonokat vett le Klein szekeréről és azokat utitáskájába tette. Ezt észrevette egy közvetlen háttamögött jövő beregszászi vásáros, aki elmondta Kleinnek, hogy segédje az uton árut lopott. A beregszászi hetivásár alkalmával Klein tettenérte Weisz s megfenyegette, hogy feljeleni a rendőrségen. Weisz erre azzal az ürüggyel, hogy a lopott árut visszaviszi, Klein lakására ment és annak faskamrájában felakasztotta magát. A kórházban, ahová beszállították, bevallotta, hogy azért lett öngyilkos, mert az árut nem tudta már visszahozni, miután azt már rég eladta. Meg is nevezte az orgazdát, akik ellen a rendőrség megindította az eljárást. Az életnek azonban már nem tudták megmenteni Weisz Jenőt, mert nyakcsigolyája annyira megsérült hogy két napi szenvedés után meghalt.

Angel pulover férfi és noi **Lei 590**
BLATT áruháza, Cluj

A Kereskedelmi Alkalmazottak és Magántisztviselők figyelmét felhívja a Magánalkalmazottak Szövetsége a f. hó 16-án, csütörtökön este 8 óraker tartandó nagy monstre taggyűlésre, amikor is tiltakozni fognak a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése ellen. A gyűlést az egyesület helyiségében, (Piata Stefan cel Mare 8, bejárat a Király-uccából) tartják meg.

Butorbevásárlók figyelmébe!
Butorszükségleteinek beszerzése előtt okveilen tekintse meg **FISCHER ALBERT** butoráruházát **Cluj, Cal. Reg. Ferd. 61**

Eltűnt egy budapesti kereskedő leánya. Budapestről jelentik: Zavagyik János kereskedő bejelentte a rendőrségen, hogy tizenhatéves Magda nevű leánya e hó 14én sétálni ment, azóta nyomra veszett. A leány felett és szép volt, de nem szeretett tanulni, inkább a kalandorfilmeket és regényeket szerette. Kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Vidámság és derű

lesz otthonos mindent zsidó házban, ahol **Jüdische Schwänke** zsidó vicc és anekdotagyűjteményt olvasnak. 270 oldalon, finom, rendkívül csinos vászonkötésben. Összeállította a nálunk is jól ismert Immanuel Olschwanger. **Ára 230 lei.** Kapható az Uj Kelet könyvosztályában

Eljegyzés, Zuckermanel Rózsika Kolozsvár és Zuckermanel Jenő Petrozsényi jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Fuchsz Gicát Oradea eljegyezte Klein Jakob a Hitter és Breuer cég beltagja. Vogel Rózsika Craciunesti és Moskovits Samuel Ruzkova jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Hitsch Vilma Székelyudvarhely és Deutsch Kálmán Turda jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Zsidó kulturstély Nagykarolyban. Néhány hónappal ezelőtt alakult meg újra Nagykarolyban az évek óta szünetelő Ezra és Iésusit ugyanekkor az Ifju Barisszia. Mindkét ifjusági egyesület rövid fennállása alatt már is tanulélet adta zsidó tettekétségének és képességeinek. E hó 11én, szombaton este a városi színházban fényes keretek között, nagyszerű estélyt rendezett a két egyesület. A színház termét zsüfőlésig megtöltötte a nagykarolyi zsidó közönség és nagy élvezettel hallgatta az estély nyívós műsorát. Dr. Fehér Ferenc, a helyi cionista csoport elnöke üdvözölte a közönséget és néhány szóval utalván a legutóbbi eseményekre, összetartásra és zsidó munkára hívta fel a károlyi zsidóságot. Sternberg Lulu nagy készütséggel adta elő Beethoven Mondscheinsonata-ját. Majd Giszkalay János szavalta el szünni nem akaró tapstól kísérve Guschalaw látomása című versét. Az estély második részében Weiss Margit gyönyörködtette a megjelenteket hegedűjátékával. Dr. Szönyi Géza hosszabb, a hallgatóság érdeklődését mindvégig lebilincselő, mintegy egy óras előadásában végigvonta a közönség előtt a galuth-zsidó problémáit, kapcsolatba hozva azokat a Palesztinában folyó ország-építő munkával. Dr. Szönyi előadását Weiss Margit, Fekete, Simig és Koufler által művészién előadott quintett követte. Az estély műsorát Giszkalay lelkesítő szavai zárták be. Az estély rendezése és sikere a két ifjusági egyesület minden tagjának, de elsősorban az Ezra elnökének dr. Nagy Istvánnak, valamint Szirmai István, Kaufmann Endre és Benedek Sándor érdeme. A fényesen lezajlott estélyt barátságos jellegű ösz-

Selyem florharisnya minden színben **Lei 98**
BLATT áruháza, Cluj

szelövetel követte, melynek bizonyára maradandó emléke lesz az estéllyel együtt a károlyi zsidóság lelkében. Ez az estély egyúttal egy új szakaszát nyitotta meg a nagykarolyi cionista munkának.

Stanioi

ve érkepviselet és gyárraktár **LEPAGE** Kvár. Kérjen ajánlatot

MEGJELENT Tibor Dénes új könyve

MIÉRT

Várat a háboru borzalmairól, zsidó katonák hőies viselkedéseiről, novellák, riportok, élmények. Abel Pann és Guncse művészi címlapjával. **Ára 100 lei** Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában.

Két hónap múltán megkerült Koenecke repülő. Kalkuttából jelentik: Koenecke német repülő, aki mint ismeretes keletázsiai utra indult és november 5-én nyomtalanul eltűnt, tegnap váratlanul Kalkuttába érkezett. Utitársát, Solms gróftot kénytelen volt Perzsiában hátrahagyni és így egyedül szállt le Brit-India fővárosában.

Orosz tábornokok a becskerei bíróság előtt. Becskerekről jelentik: A becskerei törvényszék büntetőtanácsa szombaton tárgyalta Sasatkov Alekszander főgimnáziumi tanár, volt orosz hadsereg főparancsnok ügyét. Sasatkovot a becskerei járásbíróóság egy évvel ezelőt durva becsületsértésért ezer dinár pénzbüntetésre ítélte. Sasatkov ugyanis a becskerei orosz kolónia feje, aki Sakovszky Árkádija orosz emigráns tábornok „Asszony” című könyve miatt gyűlöltre hirta össze a becskerei oroszokat és felszólította őket, hogy bojkottálják Sakovszkyt. Az orosz emigránsok ki is mondták a bojkottot, a gyűlés folyamán azonban az elnöklő Sasatkov olyan sértő kifejezésekkel illette az írók, hogy ez becsületsértésért beperelte. A járásbíróóság ítéletében nem nyugodtak meg a felek és felebbezés folytán a becskerei törvényszék büntető tanácsa elé került az ügy. A szombati tárgyaláson a törvényszék megváltoztatta az elsőfoku ítéletet, amennyiben Sasatkov Elekszandert rágalmazás vétségében mondtára ki bűnösnek és tíz napi fogházra és száz dinár pénzbüntetésre ítélte. A íőtárgyaláson a becskerei orosz kolónia csaknem teljes számban megjelent és a bíróság ítéletét élénk megjegyzésekkel kommentálták.

Felrobbant Amerikában egy petroléumfinomító gyár. Newyorkból jelentik: A Massachusetts-állambeli Everett környékén pénteken felrobbant a Beacott Oil Company petroléumfinomítógyár. Az explozió következtében tíz munkás meghalt és több mint ötven súlyos égési sebeket szenvedett. A robbanás mértőföldre is megrázkódtatta a házakat, az égő petroléum lángjai pedig Everettől hatvan mértőföldnyi távolságra is láthatók voltak. Bostonból és más városokból kértek segítségül tüzoltóságot, amelynek sikerült a tüzet a petroléumfinomítóra lokalizálni és a nagy tankokat megmenteni.

A cluj Chevra Kadisa elnöksége közli az érdekeltekkel, hogy az ezévi felvételek a Chevraha február 1-24-ig bezárólag eszközöltetnek. Felvételre való jelentkezés személyesen, vagy írásban a Chevra irodájában. (Calea Regele Ferdinand 54., I. em.) történik. A Titkári Hivatal.

Kötött dívatkábbat mindenszínben **Lei 485**
BLATT áruháza, Cluj

Nagy adomány a kolozsvári zsidó kórház javára. Mint értesülünk, Glasner Akiba főrabbi, aki néhány napig Budapestben tartózkodott, szép összeghez juttatta a kolozsvári zsidó kórházat. Ugyanis ottléte alkalmával felkereste a Kolozsvárról elszármazott Fisch Adólfot, az Excelsior-szálló tulajdonosát, aki ez alkalommal vejt tudomást a kolozsvári zsidóság kórházépítési akciójáról és a maga részéről egy 50.000 leies alapítványt tett a kórház javára. Igazán örvendetes látni, hogy a Kolozsvárról elszármazott hittestvéreink között is mily megértéssel és áldozatkézséggel találkozunk a kórházépítési akció. Itt tartjuk megemlítenének azt is, hogy Dénes vasárnap délelött (febr. 19-én) tartja alakuló ülését a kórházegyesület szolnokdobokamegyei körzete. Az alakuló gyűlés a hitközség és a Chevra Kadisa közgyűléseinek keretein belül alakul meg és azon részt vesznek a megyei hitközségek kiküldöttjei is. Kolozsvárról számosan vesznek részt a gyűlésen a kórházegyesület vezető tagjai közül.

Színház - Művészet

Magyar Színház műsora
Csütörtök: A világhírű „Drezdai vonósnegyes, egyetlen hangversenye. (Nagyon mérsékelt emelt helyárakkal. Première bérlet 29 szám. S. 2.9.)
Péntek: Román előadás. (S. sz. 280).
Szombat d. u. 3^{1/2}-kor: Peleskei notárius. (Ifjúsági előadás, nagyon olcsó helyárakkal. Bevezető előadást tart Kovács Dezső. S. sz. 231.)
Szombat este 8^{1/2}-kor: A macska. (Ujdonság, először. A párisi idény legkacagtatóbb szenzációja. Première bérlet 30. szám. S. sz. 232.)
Vasárnap 2^{1/2}-kor: Orlov. (Olcsó helyárakkal. Kolbay Ildikóval, László Andorral, Ihász Aladárral. S. sz. 233.)
Vasárnap 5^{1/2}-kor: A macska. (Ujdonság 2-odszor. S. sz. 234.)
Vasárnap este 8^{1/2}-kor: Tolonc. (Ünnepi dísz-előadás Szentgyörgyi István születésének 87-ik évfordulóján. Napi bérlet 30. szám B. S. sz. 235.)
Hétfo: Román előadás.

A Színházi iroda közleményei
Ma este: A drezdai quartett hangversenye. Lázás izgalommal, ünnepre felkészülten várja Kolozsvár közönsége a Magyar Színház mai estéjét. A világ legelőkeltebb zenei együttese, a Hires Drezdai vonós-negyes fogja egyetlen kolozsvári hangversenyt megtartani. Különös szerencse és nem remélt véletlen, hogy ezt az Európa szerze ünnepeit quartettet meg lehetett nyerni egy Kolozsvárról tartandó hangversenyre s a Magyar Színház igazgatósága abban a törekvésében, hogy a közönség anyagiakban szegényebb rétege is részesülhessen ebben a kifinomult művészi élvezetben, a mai est helyárait a lehető legmérsékeltbben szabta meg. Korlátolt számban még kaphatók jegyek a pénztárnál a mai estére.

A Macska. Orkászertü nevelések fogják szombaton este regetni a Magyar Színház falait. Verneuil legújabb bohózatát, a párisi színházi évad legvidámabb szenzációját, a Macskát fogják előadni. Vasnap 5 és fél óraker megismétlik a Macska előadását.

Ünnepi előadás Szentgyörgyi István tiszteletére. A magyar szinpadai művészet nesztorának, az örök-fiatal Szentgyörgyi Istvánnak február 20-án lesz a 87-ik születésnapja. Ennek a napnak az előestéjén vasárnap ünnepi előadást tart a színház az öreg művész tiszteletére. A Tolonc-ot fogják előadni. Tóth Ede híres népszínművét, amelynek Mrawesák szerepe Szentgyörgyi István legemlékezetesebb alakítása. Kolozsvár magyarsága bizonyára meg fogja ragadni az alkalmat, hogy ezen a ritka évfordulón szerepetelének és nagyrabecülésének minden jelével elhalmozza Szentgyörgyi Istvánt.

Uferini Még csak egy hét múlva kezd meg a híres bűvész és illuzionista Uferini a négy estére terjedő vendégjátékát. de már most is valóságos Uferini láz van az egész városban. Mindenki azokról a csodákról beszél, amiket néhány évvel ezelőt látott s mindenki kíváncsian várja, hogy milyen új, káprázatos mutatványokkal fogja most meglepni az amuló nézőket. Néhány ilyen mutatványra már most felhívjuk a közönség figyelmét. Egy nagy fehér lovat eltűntet. Egy élő embert keresztül szur. A vízzel teli fejfű ember. Repülő keztyűk. Kanári az égő villanykörteben. Uferini megbabonázott állatkertje. Az életre kelt ruhák stb., stb. Holnap már közölni fogjuk az Uferini előadások napjait.

Orloff olcsó helyárakkal. Az utóbbi évek legszebb operetteje az Orloff fog vasárnap délután félhárom óraker olcsó helyárakkal színrekerülni. Főszereplők: Kolbay Ildikó, László Andor, Ihász Aladár, Kiss Manyi, Selmecei, Leóvey.

Egy az igazság Clujon: harisnyáért SIPOS-hoz forduljon
a melyik eddig 117 lei volt, az most 97 L
a melyik eddig 97 lei volt, az most 77 L
SIPOS
Cluj, Calea Regele Ferdinand 8.
harisnya, csipke és rövidáru üzlete,

Közgazdaság

Ma alakul meg a bőriparosok és bőrkereskedők hitelezői védegylete

A gyáriparosok hitelezői védegyletének közgyűlése

(Cluj-Kolozsvár, február 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Országos Gyáriparosok Szövetségének kebelében működő hitelezők védegylete ma délután öt órákor tartja meg rendes évi közgyűlését az ipar s kereskedelmi kamara épületében. A közgyűlés tárgysorozatának nyolc pontja lesz, amelyeknek során közgyűlés elé terjesztik az egylet múlt évi működésének jelentését s a pénzügyi számadást. Hozzászólások fognak elhangzani a kinlevőségek behajtásával kapcsolatban. Szóba fog kerülni a bíróság lefoglalt ingóságok és csődöt megelleni közvetlen adóvégrehajtás ügye.

Végül az alapszabályok módosítására a szakma alosztályok szervezésére s az új vezetőségnek két évre való megválasztására s a költségvetésre vonatkozólag fognak előterjesztéseket tenni. A tárgysorozat utolsó pontjaként az esetleges indítványok szerepelnek.

A hitelezők védegyletének gyűlését

megelőzőleg délután három órákor ugyancsak az UGIR tanácstermében fogja megtartani a romániai hitelezők védegyletének bőripari alosztálya szerveződési közgyűlését. A szerveződési közgyűlés napirendjén a következő pontok szerepelnek: 1. Anomáliák a kinlevőségek behajtásánál, a fizetési képtelenségek és csődök elszaporodása. 2. Az alosztály megalapítása. 3. Ügyrend. Költségvetés előterjesztése. 4. A vezetőség megválasztása. 5. Esetleges indítványok.

A hitelezők védegyletének akciobalépése a mai súlyos gazdasági viszonyok között minden körülmények között figyelemmel igényel. A kereskedők szervezőtlensége s a hitelezők tájékozatlansága, továbbá a meglepetésszerűen bejelentett inszolvenciák és csődök megingatják úgy a belföldnek, mint a külföldnek piacunk iránti bizalmát.

Kedvező konjunkturákra van kilátás a nemzetközi fapiacban

Egy német szaklap cikke a fatereskedelem utóbbi éveinek mérlegéről

(Cluj-Kolozsvár, február 15. Az Uj Kelet tud.) A Bécsben megjelenő „Internationale Holzmarkt” című lapban érdekes statisztika jelent meg az 1925-1926 és 1927. évi nemzetközi fatermelésről. A lap kiemeli, hogy az 1925 és 1926 évi kedvezőtlen eredmények után az 1927 évben javulás állott be. A lap végül azokkal a lehetőségekkel foglalkozik, amelyeket az 1928 év hozhat magával.

Az „Internationale Holzmarkt” részletesen foglalkozik a különböző európai államok fatermelésével és feleliti, hogy az északi államok fatermelői az 1925 évi áresések következtében egyezményt kötöttek, amelynek következtében egységes árakat szabtak meg 1926-ra s az eladás így nagymértékben fellendült. 1927 elején már az évben kitermelendő fának több mint a felét eladták s ennek következtében előreláthatólag 1928-ban az üzletkötések kevésbé intenzívek lesznek. A svéd és finnországi faexportőrök bízhatnak abban, hogy az 1928 év szép eredményeket fog hozni.

Anglia puhafaimportja az elmúlt években 300 ezer stb-vel emelkedett. Az el-

mult ősze mintha stagnálás állott volna, azonban a Szovjettel kötött tranzakció következtében a faipar és a vele kapcsolatos építkezési ipar nagymértékben fellendült. Anglia kereskedelmi mérlege 96 millió font aktív-egyenleget mutatott ki az 1926 évi 7 millió font deficit ellenében. Mindezekből arra lehet következtetni, hogy az 1928 év Angliában jó kilátásokkal bírhat.

Franciaországban is kilátás van arra, hogy a faüzlet fellendüljön, tekintve, hogy az elmúlt évben ez az ország 7.200 millió frankkal csökkentette adósságait. Belgiumban ugyancsak remélnek a faipar fellendülésére.

Hollandiában kilátás van arra, hogy 1928-ban csökkenjen az importált fa mennyisége. Ezzel szemben Svájcban a faiparban nem fog beállni változás, tekintve, hogy Ausztria ezidén is 70-75%-al fog szerepelni vásárlói között.

Itáliában eddig, úgy mint a többi iparban, a faiparban is krízis uralkodott. A pénzügyi megakadályozta az építkezést és az üzletkötéseket, azonban több állammal kötött egyezményei következté-

ben kilátás van arra, hogy a lira stabilizálódni fog s ennek következtében a gazdasági aktivitás is fellendül. Különösen Itália déli és északi részein van nagyobb kilátás faüzletekre.

Németországban a helyzet még nem teljesen tiszta. Az építkezés nagy lendületet vett és különösen a nagyobb városokban szaporodott meg az építkezések száma. Az 1926 évi 75.355 épülettel szemben, 1927-ben 90 ezer házat építettek. A városi pénzlárak ezeknek az intenzív építkezéseknek következtében kiürültek, úgy hogy csupán az ipari üzemek építkezéseire lehet számítani. Németország faszükségeit jelentősebb részét egyébként Ausztria fedezi.

Ami a tavaszi fapiacot illeti, valószínűnek tartják, hogy nem lehet jobb árat elérni, mivel a kereslet meglehetősen lankas. Németország előrelátható üzlettelenségét Franciaország és Itália kedvező konjunkturája fogja szabályozni.

Már a belügyminisztérium is figyelemmel lett a munkanélküliségre. Bukaresti lapok jelentése szerint a belügyminisztérium átiratot intézett a munkaügyi miniszterhez, amelyben felhívja a figyelmét arra, hogy különösen azokban a megyékben, amelyekben faüzemek vannak, így Krassószörénymegyében is, a munkanélküliség száma egyre nő. A belügyminisztérium ugyan ezt azzal indokolja, hogy a vállalatok sok külföldi munkást alkalmaznak. Holott épen a fűrészüzemeknél bővebben vagyunk tanult munkásoknak és így ebben a szakmában nincs szükség külföldi munkásokra. A munkanélküliség tulajdonképpen igazi oka az, hogy a favállalatoknak nem fizetődik ki a termelés s így napról-napra leépítenek.

A Magyar Nemzeti Bank beszüntette a dinár jegyzését. Budapestről jelentik: A Magyar Nemzeti Bank ma beszüntette a dinár hivatalos jegyzését. A beszüntetés oka a január 13-iki szerb kormányrendelet, amely az elszámolási viszonyt a jugoszláv és külföldi vasutak között megváltoztatta. Azelőtt Jugoszlávia elfogadta a fuvardíjakat dinár bankjegyekben, az új rendelet óta azonban belgrádi kifizetéseket követel. Ezért a dinárbankjegyek értékesítése a külföldi vasutaknak lehetetlenné vált. A Nemzeti Bank tőzsdéi kötés ellenében meg jegyzi a dinárt, de a bankjegyek bevásárlását egyelőre felfüggesztette és csak kisebb tételeket vesz át.

Nem fizetnek az államvasutak. Bukarestből jelentik: Az államvasutak pénzügyi helyzete még mindig kritikus. Az ötszázmillió lejből, amelyet a Creditul Industrial adott kölcsön az államvasutaknak, a szállítók nem igen kaptak. Az újabb szállításokkal együtt az államvasutaknak egymillióra lenne szükség. hogy hitelezőit részben kielégítse. A „Cuvantul” jelentése szerint az államvasutak vezérigazgatója már napok óta nem jár a hivatalába, mert a sok szállító mind öt ostromolja a pénzügért.

Tőzsde

A piac lanyha volt és üzlettelen

DEVIZÁK	Valutapiac 1928 február 15 (Rador)									
	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork	
		Nyitás	Zárás							
Zürich	3142-47	—	—	48950	3145	1100370	13659	6492750	192350	
Newyork	163-6350	51990	51995	254480	16315	57210	710	3375	—	
London	79-96	2534	253460	12502	796	278850	346050	1644750	487 43	
Paris	640-13	2043	204370	—	642	224870	2763	15266	39312	
Milano	367-65	2754	2754	13475	855	38312	3753	17878	529 50	
Prága	424-485	1541	1541	—	484	169520	210387	—	26650	
Budapest	2855-60	9085	9085	—	2860	—	124077	58 30	—	
Belgrad	—	91350	91350	—	288	—	124737	5829	17625	
Bukarest	—	319	320	1560	—	1 05	437	20675	62	
Varsó	—	5830	583250	—	1830	6420	7964	378525	—	
Bécs	2295-2306	7320	732250	—	2305	805750	—	475 25	—	
Berlin	38-3905	125	125	—	8905	13645	16938	80440	—	

Száz lej árfolyama: Zürich (uto) 320 Páris 1565 Budapest 35150 Bécs 48625 Prága 2067

Drogériák zárórája. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a munkaügyi minisztérium ez évi február 1-én kelt 4524 számú rendeletével megváltoztatta a drogériák záróráját a következőképpen: március 1 és október 1 között este 8 órákor, október 1 és március 1 között pedig este 7 órákor kötelesek a drogériák bezárni.

Az ipari kihágás miatt elítélteknek nem hosszabbítják meg az italmérés engedélyt. A pénzügyminisztérium körrendeletet intézett a pénzügyigazgatókhoz, amelyben utasítja őket, hogy azoknak, akiket a vasárnapi munkaszünet áthágása vagy az árdragítás törvénybe ütköző vétség miatt megbüntettek, ne hosszabbítsák meg italmérési engedélyt.

Bulgária első kereskedelmi szerződése. Szófiából jelentik: Angorában hónapok óta folyó kereskedelmi tárgyalások sikerrel jártak s a szerződés már alá is írták. Bulgáriának a háború óta ez az első kereskedelmi szerződése.

Az Erdélyi Bank nagyváradi fiókjának új főnöke. Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. Cluj igazgatósága dr. Friedländer Sándort a bank cégjegyzőjét a nagyváradi fiók főnökévé nevezte ki. Dr. Friedländer régi értékes embere a banknak és a nagyváradi fiók fellendítésében Szőke Sándor igazgató mellett jelentős érdemeket szerzett magának, amely érdemeinek elismerése gyanánt történt ez a rangemelés.

Nyomdák!

Kidd, London

festékei a legjobbak, legolcsóbbak. Kérjen ajánlatot a romániai vezérképviselőtől: **Lepage papírraktár, - Cluj**

Ajánlom cca. 90 hektoliternyi **saját termésű** cca. 135 malgás erősségű, elsőrendű **ménesi hegyi nód** **húsvéti boraimat**

300 literből feltétel. — Orth. Hekscherrl.

Goldschmidt - Bank
borosztálya — Arad

PAPIR

gyárraktár **Lepage, Kvár**

Kérjen ajánlatot

KULTUREMBERNEK

mindennapi szükséglet a **jó könyv!**

Az Uj Kelet könyvosztálya az alábbi jó könyvet ajánlja:

Kassák Lajos: Egy ember élete I-II. köt. 459
La Fontaine: Mesék (diszkidálás) 748
Tolsztoj: Kozákok 238
Pünkösti Andor; Barcay Bella a szeretőm 136
Dr. Hollós: Bucsum a sárga háztól 136
Dumas: A kaméliás hölgy 170
Hermann Bang: Reményvesztett nemzedék . 178
Makkai Sándor: Ördögsekér 940

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Csüttrők.

APRÓ
Egyszeri közbetűvel 10 le. Allástkeresés. Apróhirdetés levelet csak mellékelve v. előt.

Amerika
golt, francia román. orosz magyar nyelv gyorsabban, leban tanítja a nyelvtanár spe Str, F. David

Könyvel
mérlegkészítés rövidebb időn sa jaitíthatja. módszerrel oknyos feltételek Megkeresések perit contabil alatt a kiadóh kérek.

Lakóársnő magányos nri férje Ameriká Cim a kiadóba

Eladó egy hangu mester Cim a kiadóba

Eladó egy levő divány, e és egy ülő gye Cim a kiadóba

Különbej
butorozatlan parkettes utc. fűtőcán kiadó l-re. Cim a kiadóba

Lakóársat ke felliglen izr. f. bcr. Zongora lat. Levelet város" jellegű adóba.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portó belyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Amerikai angol, francia, német, román, olasz, latin, magyar nyelvet leggyorsabban, legolcsóbban tanítja hírneves nyelvtanár specialista: Str. F. David 16. 3451

Könyvelést és mérlegkészítést legrovidebb időn belül elvégeztetjük. — Kötöny módszerrel oktat, előnyös feltételek mellett. Megkereséseket „Expert contabil” jelge alatt a kiadóhivatálba kérek.

Lakótársnőt keres magányos nő, kinek férje Amerikában van. Cim a kiadóban.

Eladó egy kiváló hangu mesterhegedű. Cim a kiadóban.

Eladó egy jókarban levő divány, egy fekvő és egy ülő gyerekkosci Cim a kiadóban.

Különbejárati butorozatlan nagy parkettes utc. i szoba főútcán kiadó május 1-re. Cim a kiadóban. 148

Lakótársat keres intelligens izr. fiatalember. Zongora használ. Leveleket „Belváros” jelgél a kiadóba.

Vannak egy szép úriszobaberendezést. — Cimeket a kiadóba.

Unio-uca elején káptal-tti **üzlet-helyiség uccai kirakattal** és complet nő kalap üzleti berendezéssel vagy anélkül azonnal átadó. Cim a kiadóban. 14

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuta (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 1-47 szám

üvegesiszolda és tükörgyar. Tábla-üveg raktár és üvegeszési vállalat. Hibás tükörök újra fonsorozása

Egy teljesen jóállapotban levő finom konzultorkor eladó. Str. Izabella 7. — Székely szalon.

Különbejárati csinosan butorozott szoba fürdőszoba használati al azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 140

Hosszabb iroda gyakorlattal bíró mérlegképes könyvelő állást keres. Cim a kiadóban. 3670

Egy értékes szép széfer thora eladó. — Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. 3678

Eladó egy fekete ebédberendezés, tégnyott Révai lexikon Cim a kiadóban.

Eladó három szobás, konyhás, fürdőszobás, üvegerandás új villa 6 szes mellék-helyiségekkel, modern felszereléssel istállóval, egy hold gyümölcsös-sel. Honvéd-utcaiban. Felvilágosítást Ipar-kamara I. emelet 8 szám, d. e. 8-tól 1-ig.

Perfekt gépirónót keres nagyvállalat. — Ajánlatok „Perfekt” jelgére a kiadóba.

Román, német és héber órákat ad diplomás tanár. Cim a kiadóban.

Elegánsan butorozott, különbejárati szoba, fürdőszoba használati, azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 109

Egy-két urileány intelligens családjal a belvárosban külön szobában, fürdőszobába használati olcsóba lakást kaphat. Cim a kiadóban.

Irodának alkalmas két világos szoba centrumban kiadó. — Cim a kiadóban.

Kiadó a belvárosban szépen butorozott különbejárati kétszemes szoba, fürdőszoba használati. Cim a kiadóban.

Zongoraórákat ad végzett akadémista esetleg gyakorlással is. Cim a kiadóban.

Erőhajtásra berendezett, 26 gépes férfifehérnemű üzemi társat keres, vagy eladó. Cim a kiadóban. 108

Két-három szobából álló irodahelyiség kerestetik a Főter közelében. Cim a kiadóban.

Hirakatervező fiatal segédet keresek a férfi-ruha, cipő, uridivat szakmájában azonnali belépésre. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal. Goldmann Herman, Regh. u. 133

Bizalmi állást keres helyesen nyugdíjas pántárnok, aki több nyelvet beszél. Cim a kiadóban.

Butorozatlan nagy szobát keresek belvárosban. Cim a kiadóban.

Elegáns, szép, olcsó és tartós

fiu és leánya kabátokat és mindennemű gyermekruhát

Glantz Szidi

gyermekruha szalonjában varrasson Főter 10 szám alatt

„OMNIA”

kereskedelmi ügynökség és adás-vételi iroda **DÉVA**, Str. Principele Carol 4.

vállal mindennemű képviseletet

Ház és ingatlanforgalmi iroda. „Capax” kézi téglaprés lerakatai

Viktoria

(Cégtulajdonos: FISCHER RUDOLF)

butorraktár

Cal. Regele Ferdinand 40. sz. alól átköltözött Str. Reg. Marin 9. sz.

alá, saját házába. Az átköltözéssel kapcsolatosan az összes raktáron levő áruk mélyen leszállított áron szerezhetők be.

Telefon: 7-39.

Rönk

cipésznei Szép-utca 2. szám alatt készülnék a legújabb divatu **cipő különlegességek**

Rönk

bármilyen fajta, fűrészek vagy különösen **furnirnak** való, vétele és adása **Feuerstein** Kálmán fakereskedőnél Cluj C. Victoriei 61. Parketta, fajence, mozaik stb.

A CLUJI

TACAMUL

ezüstárugyárban készült minden darab evőeszköz és dísztárgy ezen gyarjellel van ellátva.

800-as finomság! Gyártmányaink minden jobb ékszerüzletben megrendelhetők. — Vizszontaladónak: „TACAMUL” Ezüstárugyár, Cluj, Strada N. Iorga 11/A Telefon 4-82. Sürgőncim: „Tacamul”

Jüdisches LEXIKON

UEBER 230 MITARBEITER

jüdische Gelehrte, Fachschriftsteller, Männer und Frauen der Praxis, Rabbiner, Bibliothekare, Dozenten und Redakteure haben sich mit den Herausgebern **dr Georg Herlitz** und **dr Bruno Kirschner** und den Fachredakteuren Prof. dr. Ismar Eibogen, dr. Josef Meisl, dr. Aron Sandler, dr. Max Soloweitschik, dr. Felix A. Theilhaber, Dr. Robert Weltsch, Rabb. Dr. Max Wiener vereinigt, um dieses

Standardwerk des Judentums

in achtjähriger, sorgfältigster Vorbereitung zu schaffen. Aus dem Kreise der Mitarbeiter nennen wir: Julius Bab, Rabb. Dr. Leo Baeck, Prof. Ed. Baneth, Prof. Umberto Cassuto, Prof. Arch. Cohen, Prof. Simon Dubnow, Dr. Alfred Einstein, Dr. Ismar Freund, Rabb. Dr. Felix Goldmann, Prof. Alfred Grotte, Prof. Julius Guttmann, Doz. I. Heinemann, Dr. Ludwig Holländer, Prof. Sam. Krauss, Chefredakteur Dr. Richard Lewinsohn (Morus), Prof. Ed. Mahler, Prof. Siegf. Marck, Prof. I. Markon, J. Mieses, Leo Motzkin, Arno Nadel, Dr. Paul Nathan, Prof. Franz Oppenheimer, Chefredakteur Dr. Felix Pinner, Jakob Rosenheim, Prof. Gottfr. Salomon, Rabb. Dr. Caesar Seligmann, Prof. D. Simonsen, Nahum Sokolow, Doz. H. Torczyner, Prof. Gotthold Weil, Prof. Ch. Weizmann, Arnold Zweig usw.

Umfang: Etwa 180 Bogen Lexikonformat, also caa 3000 Seiten. — **Erscheinungsweise:** Der erste Band is bereits erschienen, der zweite erscheint im März 1928, die letzten bis Ende 1928. Ausser der Band-Ausgabe erscheint gleichzeitig eine Ausgabe in etwa 15 monatlichen Lieferungen. — **Preis:** Ausser der Lieferungen, die monatlich je 9 Mk. kosten erscheint das Werk in vier Buckram- (Ganzleinen-) oder Halbleder-Bänden zum Preise von je

35 Mark bzw. 44 Mark

BESTELLZETTEL

An Uj Kelet könyvosztálya Cluj

Aus dem jüdischen Verlag G. m. b. H., Berlin W 57, bestelle ich: — Expl. des vierbändigen jüdischen Lexikons, herausgegeben von Dr. Herlitz und Dr. Kirschner in Ganzleinen zum Subskriptionspreis von je 35 Mark pro Band in Halbleder zum Subskriptionspreis von je 44 Mark pro Band

Ich verpflichte mich, alle vier Bände, die einzeln nicht abgegeben werden, sofort nach Erscheinen zu dem festgesetzten Subskriptionspreise abzunehmen; dieser Preis ist auf Grund eines Gesamtumfangs der vier Bände von 180 Bogen (inkl. Illustrationen usw.) errechnet. Bei einem Mehrumfang erhöht sich der Preis des letzten Bandes entsprechend.

Unterschrift (bitte deutlich) _____ Datum _____

Genau Adresse _____

Ausschliesslicher Gerichtsstand des Ortes der Buchhandlung bzw. Amtsgericht Berlin-Mitte. Eigentumsvorbehalt nach § 455 BGB. — Nichtgewünschtes ist durchzuzustreichen

1928 február 16

A kolozsvári Ke...
mára az érdekeltek...
hogy a munkaügyi...
február 1-én kelt...
tével megváltoz...
róját a követke...
és október 1 kö...
tóber 1 és március...
7 órákor kötelesek

miatt elítélteknek...
meg az italméresi...
minisztérium kör...
a pénzügyigazga...
tásítja őket, hogy...
sárnap munkaszü...
az árdragítás tör...
miatt megbüntet...
meg italméresi

kedelmi szerző...
k: Angorában hó...
kedelmi tárgyalá...
a szerződést már...
nak a háboru óta...
ni szerződése.

agyváradi fiókja...
lélyi Bank és Ta...
igazgatósága dr...
bank cégjegyző...
főnökévé nevezte...
i értékes embere...
aradi fiók ellen...
or igazgató mel...
t szerzett magá...
k elismerése gy...
remelés.

00000000

00000000

00000000

00000000

00000000

00000000

00000000

00000000

00000000

00000000

00000000

00000000

A KINYILATKOZTATÁS

Írta: Martin Buber

A Kárpátok legszélső keleti lejtőjén állott egy sötét földre nyomott csárda. Az ablakai elől keskeny kert piros virágáyaival a hegyek hatalmas felé lélekzett, de hátsó oldalán a háztető ferde lyukai pislogva nézték a messzi, sárga síkságot, amely úgy terült el a fényben, mint valami tápláló áldásban.

A kicsiny csárda ugyancsak elhagyott volt. Vasárnapokon járt ugyan erre némi nép, parasztok és zsidó boltosok a helyi falvakból, akik egy-egy órára megragadtak és vásárra-vételre áldomást ittak. Egyébként azonban csak ritkán vetődött erre egy-egy vadász, vagy vándor. Ha vendég érkezett egy karcsu, barnaszemű asszony köszöntötte és kínálta meg helyvel őket. Akkor aztán az asszony kiment a ház elé, ujjait a szája felé emelte és a sziklák felé csengő hangon kiáltott egy nevet: Jisrael!

A legszélső sziklaházba, talán egy kőhajtásnyira a háztól egy barlang volt vájva. Sok napsugár volt a barlang szája előtt és nehéz komorság a mélyében. Két oldalt lejtős folyosók húzódtak belőle a sötétségbe, ezek embermagasságúak és szélesek voltak, mintha az éjszaka óráiban valaki itt szállana a föld mélységeinek birodalmába, hogy beszélgetésbe szálljon névtelen dolgokkal. A barlang belseje néma volt és elzárkózott, minden zajtól. De ha az asszony csengő hívása érkezett, akkor a levegő, mint valami hűs cseléd, úgy vitte az elé, akinek szólott. És bárhol is volt, akár a mélység sötétségének, akár a napsugaras égnek közelségében tartózkodott, a hívó hangra felkerekedett, az udvar felé indult és csakhamar ott állott a vendég előtt, hogy kiszolgálja. De a vendéget, akinek közelébe lépett, borzongás fogta el a szívében és még a parasztok és kereskedők is, akik nem egy év óta ösmerték őt, mindig újra hódoló tiszteletet érezték, ha meglátták, hármannyire is szelid volt a köszöntés és szolgálatkész a viselkedése.

Harmáncéves volt, vagy talán több: az évek úgy jöttek feléje, titkokkal sutyosan megrakodva és tovaszálltak. Nem nézett utánuk és nem nézett az érkezők elébe. A várakozás volt körötte: a eszesok alápillantottak reá és vártak, a források várakozva néztek fel reá, — de ő nem várt. Ezekről az évekről semmi tudósítás nem maradt reá, csak az, hogy a feleségével, akivel hosszú ideig bolyongott nyomorúságában, a helység keleti lejtőjén lakott és kiszolgált az utasokat. De a hegyi barlang még sértetlenül megvan: itt olvasható a vad boltozatot és a lejtős folyosókat.

De virradt egy reggel és akkor megnyilatkozott neki az orrok szeme és a források szemé. Ráeszmélt, hogy egy várakozás közepette áll és egy várakozás közepette megy. Barlangjának tala-ja égott a bejárattól és a falaktól a csönd és a suttogás elvételét: a hangok szőlítették őt. A boltozatból egy parancs mennydörgött feléje, a folyosókon csendült a visszhangja, a hangok valahogyan belé voltak kötve egyetlen hangba, miként a sugarak a napba.

Ezt a reggelt nappal követte és ezt sok napok. A parancs túlmélt a férfi fején. Érezte az óra közeledését, hallotta hangját a távolban.

És újra virradt egy reggel és ekkor köröskörül minden megvilágosodott és a tudós halkán melléje lépett. A pa-

rancs elnémult és a Baal Sem látva nézett a világra.

Ezen a reggelen rabbi Naftali a síkság felé tartott. Délre a hegység alján egy barátját látogatta meg és ámbár, hogy a visszautazás már napok óta tartott, még mindig telve volt azokkal a beszélgetésekkel, amelyeket véle folytatott. Gondolataiban elisméthődtek a szavak és feleletek, de tisztában és erőteljesebben, mind ahogyan a beszédben hangzottak. És rabbi Naftali semmi mást nem tudott, mint a magában hordozott párbeszédét. Jelekben villant meg a felhőkől és szavai a szél hangjában voltak szétszórva.

Igy érkezett meg a kocsi a kis paraszt korcsmához, a hegyek alján. Ekkor megszakadt a szó rabbi Naftaliban. Megijedt és felpillantott. Ekkor meglátta a házat a vidám kis kerttel és hirtelenül úgy érezte, hogy elfáradt, egész bizonyosan fáradtnak kell lennie, minthogy a szó megszakadt benne. Leszállt a szekérről és belépett a házba. Az asszony köszöntötte, helyvel kínálta, magason megállott, ujjait a szája felé emelte és a szirték felé kiáltott:

— Jisrael!

Egy pillanat múlva rabbi Naftali meglátta a korcsmárost, amint hosszú, kemény lépésekkel közeledik és jóságos mosollyal hajol meg előtte. A homlokáról és a szeméről rá lehetett ösmerni, hogy ez az ember zsidó volt; de paraszti viseletben járt, rövid bárny bekecsben, szürke bocskorban és hosszú világos-barna haját nem szorította le zsidó sapka. A rabbit bosszantotta ez és nem túlságosan barátságos hangon mondotta meg neki a kívánságát. De az ember nem hagyta abba a mosolygást, sem viselkedésének alázatosságát és olyan finoman szolgált ki a rabbit, hogy szinte különösnek tűnt fel, hogy milyen gyengéden mozog ez a nagy és nyilvánvalóan erős ember.

Amikor rabbi Naftali egyidejűleg pihent már, így szólott:

— Jisrael készítsd elő a kocsimat, mert tovább akarok utazni.

A korcsmáros kiment, hogy teljesítse a parancsot, de mentében félig visszafordult és mosolygó arccal mondotta:

— Hat nap vezet a kezdettől a szombatig, — miért ne maradna rabbi még hat napig itt és nálam tartaná meg a szombatot?

Erre a rabbi rákiáltott és hallgatást parancsolt neki, mert nem szerette a szószátvár beszédét. Az ember elhallgatott és elkészítette újra a kocsi.

De amikor rabbi Naftali tovább utazott sehogyse tudta a beszélgetést újra kezdeni a lelkében, hanem olyannak tűnt fel előtte, mint egy tépett háló, amelyet senkise tud egészre bogózni. És elcsodálkozott és megszorodott. De amikor egyre győtrődött és nem akarta abbahagyni, az történt, hogy minden dolgok össze kuszálódtak a szemé előtt és nagy forgatag vette körül, olyannyira, hogy a forgatag közepette folytatta az útját és keresztül-kasul a keringő dolgokban. Mindaddig azonban rabbi Naftali soha az életben nem szemlélte a dolgokat, mivel hogy elég volt neki a jelenlétiük tudni és elviselni. Most aztán a forgatag arra kényszerítette, hogy felpillantson és látta a világ dolgait, de elriogatva a helyiükről és belé veszve a zürzavarba. Ugy érezte, mintha valami vad mélység szakadna

meg alatta éhesen, hogy eget és földet magába nyeljen. A rabbi a saját szívében érezte dagadni a forgatagot és megtudta a sötétséget. Ugyanebben a pillanatban azonban egy óriási férfit látott, amint bárnybőr bekecsben és földszintű bocskorban közeledik a kocsi felé. A férfi könnyű lépésekkel haladt a forgatagon által, szeliden oldalvást tolt a kergetődző köreit, mint valami uszó a hullámokat. Akkor aztán megragadta a gyeplőt és egy erős rántással megfordította a lovakat, akik azonnal és háromszoros gyorsasággal vágattak visszafelé azon az úton, amelyen jöttek, ugyannyira, hogy rövid idő múltán újra ott állottak a paraszt-csárda előtt. Félelem, győtrődés és zavarosság egy pillanat alatt eltűnt rabbi Naftali lelkéből, mintha mindez soha nem is lett volna. Nem értette, hogy mi történt vele, de kérdés nem bontakozott ki a lelkéből. Amikor a szekérről leszállt és újra belépett a kis kertbe, amelynek közepén most már ott állott az étkezőre elkészített asztal, megint a karcsu nő köszöntötte, barátságos és mozdulatlan arcával újra átkiáltott a szirték felé és a paraszti ember újra ott állott előtte, meghajította magát, mintha most látná a rabbi előszőr.

A felfoghatatlan varázsa hosszú ideig ránehezült a rabbi lelkére. De amikor óráról-órára megszokott menetben és a napok rendszeres sürgés-forgásában látta a dolgokat és a korcsmárost azzal foglalkozni, hogy az utasokat kiszolgálja és a lovakat megittassa, — neme-sebb magatartással bár, de egyébként éppen úgy, mint a vidék akármilyen más kicsiny korcsmabérlője, kezdett elgondolkodni a történéseken. És csak úgy, mint ahogyan mindig is ezen nap előtt, a gondolatai megint engedelmessé- kedtek neki, úgy, hogy csakhamar megformálta és megszilárdította magában azt a meglátást, hogy itt semmi más nem működött közre, mint az éles hegyi levegőben elbágyadt két szemének csalódása. Így aztán elhatározta, hogy éjszakára a csárdában fog megszállni és kialussza minden fáradságát, reggelre azonban tovább indul.

(Folyt. köv.)

ARCBORENEK SZÉPDE
VARÁZSOLÁSÁRA ÉS
ÉPSÉGBEN TARTÁSÁRA
HASZNÁLJA BIZALOMMAL A
KRÉMET
COLLIER DE PERLES
KÉRJEN MINDENÜTT
Legzain
KÉSZÍTMÉNYT

Az Ady körüli irodalom
legkiválóbb terméke
Hatvany Lajos könyve

ADY

a kortársak között

Ady Endre levelei és levelek Ady
Endréhez.

204 lei.
Az Uj Kelet könyvosztályában

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE SI FABRICA DE CONFECTIONI DE HARTIE

CARTEA ROMÂNEASCĂ S. A.

SUCURSALA CLUJ.

CAL. DOROBANȚILOR 15-16.

Tipografia:

Execută cu deosebită îngrijire tot felul de imprimări pentru Banca, Industrie și Comerț, precum: Hartie și Corespondență, Facturi, Plicuri, Carte postale, Circulari, Prețuri curente, Registre, Carte de adresă, Carte de vizită, etc. De asemenea execută tot felul de imprimări pentru Autoritățile publice, Broșuri, Publicațiuni de orice fel, Reviste Ziare, etc.

Liniatura mecanică:

Execută cu acurateță și exactitate tot felul de Liniatură pentru Registre specială de Contabilitate pentru Banca Industriei și Comerț, etc.

Legătoria:

Leagă tot felul de volume, Carte, Broșuri, Planuri, pentru Bibliotecă și Particulari.

Fabrica de confecțiune de hârtie: Produce: Registre p. Contabilitate, tot felul de caete pentru Școală, Blocuri p. desen, Carnete, Plicuri, Hartii liniare etc.

Egészséges lesz, ha Matild-vizet iszik

Nyomatott a „Cartea Românească” körforgógépén, Str. Dorobanților 1-16.

SZERKESZT
Cluj, St
T
Ejelli te
ELŐFIZETÉ
Egész é
Félévre
Negyed
Egy hó
XI évfoly
1928 fe
* 50

Petr

Nem azo
Lajos kolle
lőség” sz
parlament
ellenesen
kataló. A
véve balor
férfitlan
méllo. Mer
rovács fajv
klauszus-vi
falta a zsid
zsidóság az
nek külső
belők, és p
árnyalatór
— A zsi
Ez a köz
sommiféle
amit Petro
döt mond
ségeken al
nyilvánval
resztények
tértek át.
Zsidókról,
keresztény
Ha Szab
akart szől
bat, idősz
mondhatta
azt is, mi
Petrovács
delü és fa
a magyar
Eszten eb
ra, Friedr
ki kellene
zusst, mi
sem mond
annyira f
hogy az u
azt kiálto
— Petr
jal!

Mert I
felszólás
szemita,
tudatlan
ur nyilván
felbuzdul
kamlós tá
leghalván
mányos f
ológiai
tőan beb
ma már
különösen
mus faji
élükön ö
mánylala
reális ala
Ma m
ahogy az
nincsenel
nyosabb,
bíró, köz
beresopo
linialjuk
tani, ho
lajdonsá
a faji je
őpen az
lyel Pet
pünkel
fajvédő
riát, hog
ju, vagy
magas t
szel ak
csönyren